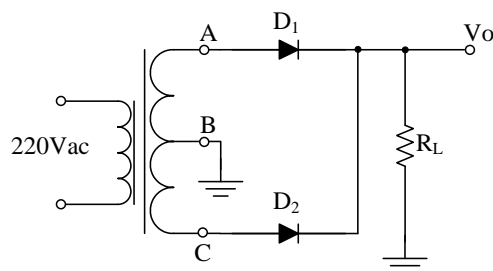

แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ 2
เรื่องวงจรใช้งานไดโอด

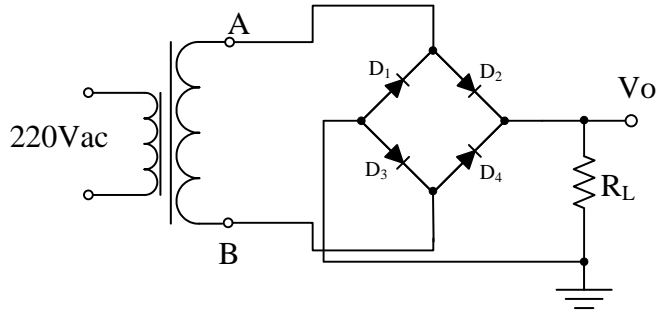
คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย x ลงในข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. วงจรเรียงกระแส(Rectifier circuit)มีกี่ชนิด
 - ก. 1 ชนิด
 - ข. 2 ชนิด
 - ค. 3 ชนิด
 - ง. 4 ชนิด
2. สมการการแรงดันไฟกระแสตรงของวงจรเรียงกระแสแบบครึ่งคลื่น ตรงกับข้อใด
 - ก. $V_{DC} = 0.318V_m$
 - ข. $V_{DC} = 0.707V_m$
 - ค. $V_{DC} = 0.636V_m$
 - ง. $V_{DC} = 1.414V_m$
3. สมการการแรงดันไฟกระแสตรงของวงจรเรียงกระแสแบบเต็มคลื่น ตรงกับข้อใด
 - ก. $V_{DC} = 0.318V_m$
 - ข. $V_{DC} = 0.707V_m$
 - ค. $V_{DC} = 0.636V_m$
 - ง. $V_{DC} = 1.414V_m$
4. จากวงดังรูป กำหนดให้ขั้ว A มีความต่างศักย์เป็นบวก ขั้ว B มีความต่างศักย์เป็นลบ ทิศทางการไหลของกระแสเป็นเช่นไร

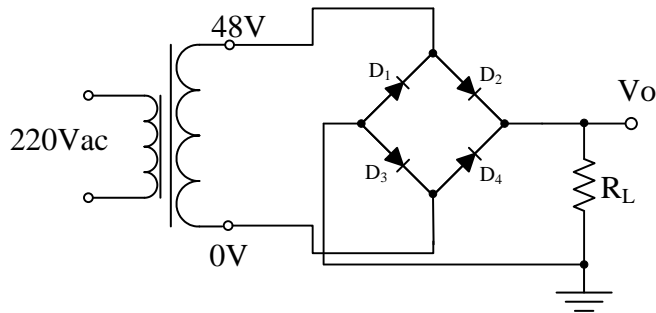

- ก. ขั้ว A D1 RL D2 ขั้ว C
- ข. ขั้ว B D2 RL D1 ขั้ว A
- ค. ขั้ว A D1 RL ขั้ว B
- ง. ขั้ว C D2 RL ขั้ว B

5. จากวงจรงี้ กำหนดให้ขั้ว A มีความต่างศักย์เป็นลบ ขั้ว B มีความต่างศักย์เป็นบวก ทิศทางการไหลของกระแสเป็นเช่นไร

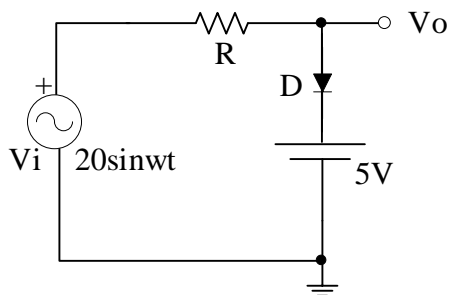

- ก. ขั้ว A D2 R_L D4 ขั้ว B
 ข. ขั้ว A D2 R_L D3 ขั้ว B
 ค. ขั้ว B D3 D1 ขั้ว A
 ง. ขั้ว B D4 R_L D1 ขั้ว A
6. จากวงจรงี้ ถ้าป้อนแรงดันเอซี เท่ากับ 48 V - 0 ค่าแรงดัน V_{dc} ที่เอาต์พุตมีค่าเท่าไร

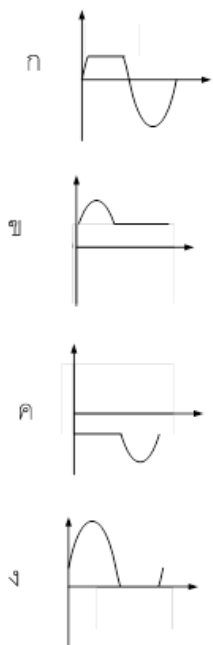
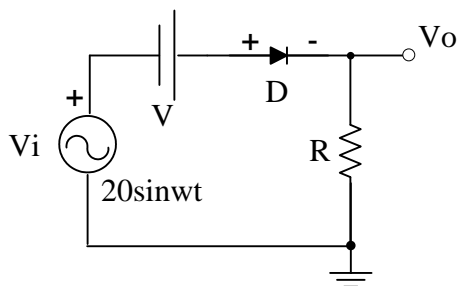
- ก. 15.26 V
 ข. 43 V
 ค. 30.52 V
 ง. 48 V

7. วงจรดังรูปถ้าสัญญาณอินพุตเป็นช่วงบวก ให้คำนวณหาค่าสัญญาณเอาต์พุต

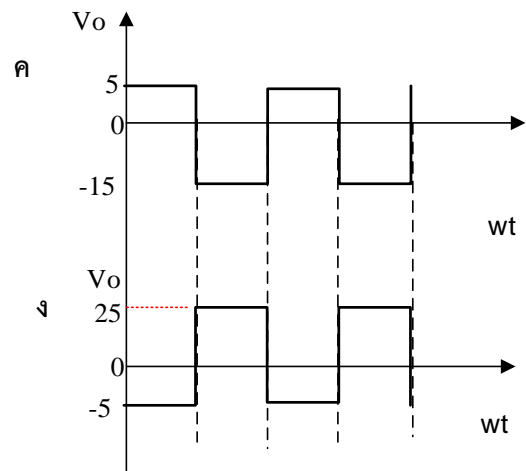
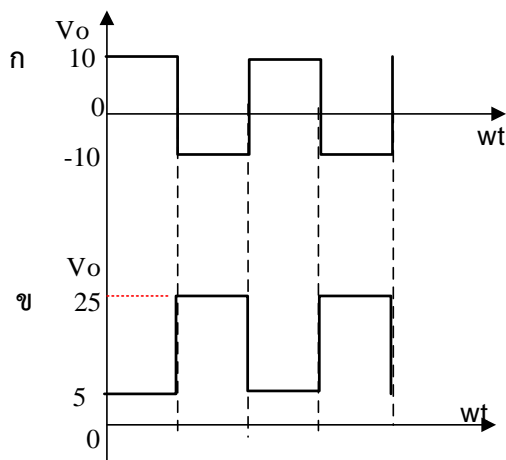
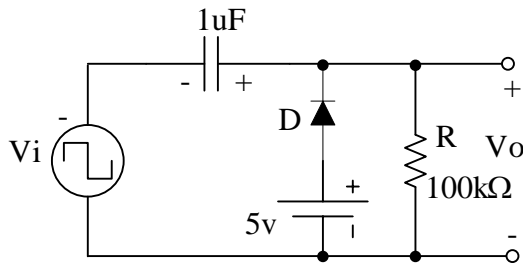

- ก. 0V
- ข. 5V
- ค. $20\sin\omega t$
- ง. $20\sin\omega t + 5V$

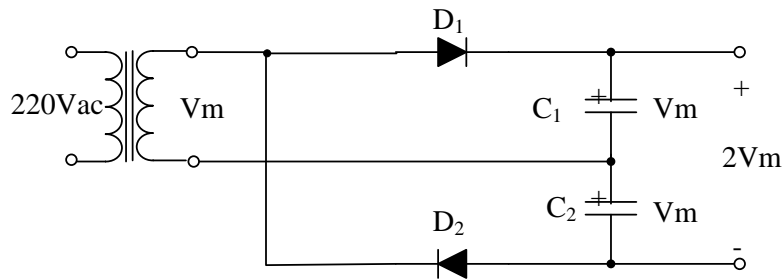
8. วงจรดังรูปสัญญาณเอาต์พุตตรงกับข้อใด

9. วงจรดังรูปเมื่อกำหนดให้สัญญาณ $V_i = 10V_p$ สัญญาณเอาต์พุต V_o ตรงกับข้อใด

10. จากวงจรดังรูป คือวงจรอะไร

- ก. วงจรทวีแรงดัน
- ข. วงจรตัดรูปคลื่นแบบอนุกรม
- ค. วงจรยกระดับสัญญาณ
- ง. วงจรรักษาระดับแรงดัน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนวงจรใช้งานไดโอด

ข้อ	คำตอบ
1	ข
2	ก
3	ค
4	ค
5	ง
6	ข
7	ข
8	ง
9	ข
10	ก

หน่วยที่ 2 วงจรใช้งานไดโอด

การนำไดโอดไปใช้งานสามารถใช้งานได้ทั้งกับแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรง และแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับซึ่งเมื่อนำมาประกอบเป็นวงจรแล้ว ก็จะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไปตามสัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตของวงจร

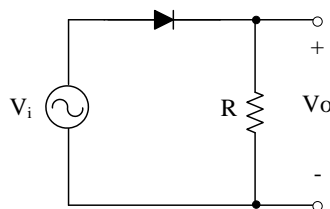
การวิเคราะห์การทำงานของแต่ละวงจรก็จะต้องใช้คุณสมบัติของวงจรสมมูลทางไฟฟ้าของไดโอดมาช่วยในการวิเคราะห์การทำงาน

2.1 วงจรเรกติไฟเออร์ (Rectifier Circuit)

โดยทั่วไปแล้ววงจรที่นิยมนำไดโอดมาประยุกต์ใช้งานกับแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับคือวงจรเรกติไฟเออร์ (Rectifier Circuit) ซึ่งจะทำหน้าที่เปลี่ยนจากค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ เป็นค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง สามารถจัดวงจรได้ 2 แบบคือ

- วงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น (Half wave rectifier)
- วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่น (Full wave rectifier)

2.1.1 วงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น (Half wave rectifier)

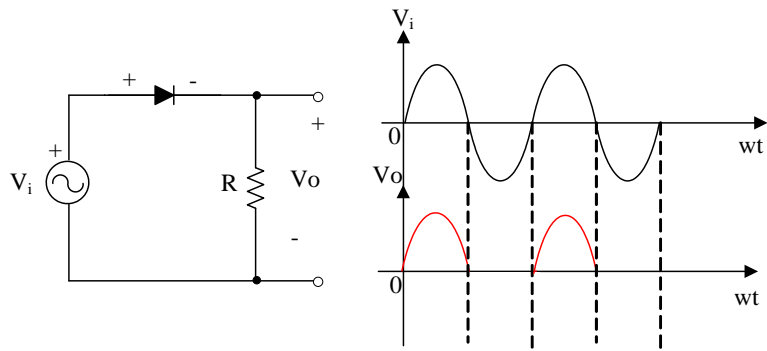

รูปที่ 2.1 วงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น

การทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น

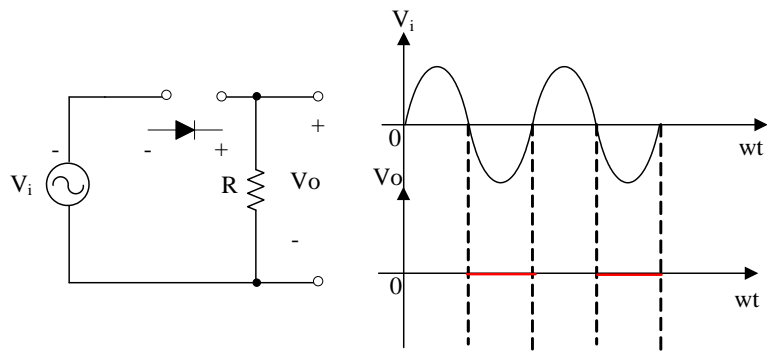
จากสัญญาณอินพุตที่เป็นไฟฟ้ากระแสสลับซึ่งมีสัญญาณทั้งช่วงบวกและสัญญาณช่วงลบ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาการทำงานออกเป็น 2 ช่วงดังนี้

จากรูปที่ 2.1 เมื่อสัญญาณอินพุตที่เข้าเป็นสัญญาณช่วงบวก จะทำให้เกิดแรงดันที่ตกคล่อมไดโอดไฟบวกที่ขาแอนอด และไฟลบที่ขาแคโทด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสตรง ไดโอดเหมือนถูกลัดวงจร สัญญาณอินพุตช่วงบวกผ่านไดโอดไปปรากฏที่เอาต์พุตได้ดังรูปที่ 2.2

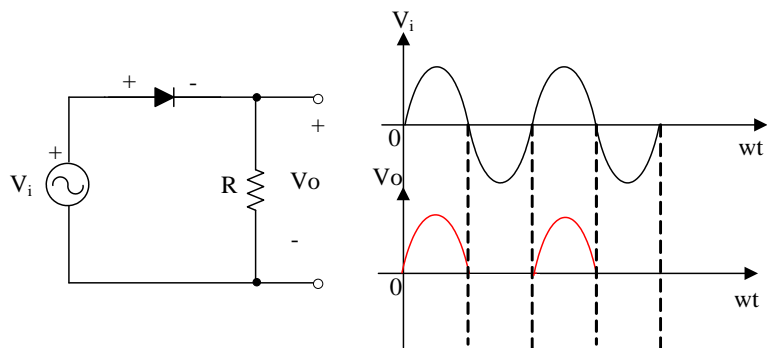
รูปที่ 2.2 การทำงานช่วงบวกของวงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น

จากรูปที่ 2.1 เมื่อสัญญาณอินพุตที่เข้าเป็นสัญญาณช่วงลบ จะทำให้เกิดแรงดันที่ตกคร่อมไดโอด ไฟลบนี้อาเอโนด และไฟบวกที่คาแคโรด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสกลับ ไดโอดเหมือนถูกเปิดวงจร สัญญาณอินพุตช่วงลบไม่สามารถผ่านไดโอดไปได้ แรงดันที่เอาต์พุตมีค่าเท่ากับ 0 โวลต์ ได้ดังรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 การทำงานช่วงลบของวงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น

เมื่อนำผลการทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์ แบบครึ่งคลื่นทั้ง 2 ช่วงมาเขียนสัญญาณแบบต่อเนื่อง ได้ดังรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 สัญญาณเอาต์พุตของวงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น

จากการทำการของวงจรเมื่อนำมาวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์เพื่อหาค่าแรงดันเฉลี่ยของสัญญาณไฟฟ้ากระแสสลับทางด้านเอาต์พุต ซึ่งจะได้เป็นค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 V_{av} = V_{DC} &= \frac{1}{T} \int_0^T v_o \, dt \\
 &= \frac{1}{2\pi} \left[\int_0^\pi v_m \sin \omega t \, d\omega t + \int_{\pi}^{2\pi} 0 \, d\omega t \right] \\
 &= \frac{V_m}{2\pi} (-\cos \omega t) \Big|_0^\pi \\
 &= \frac{V_m}{2\pi} (-\cos \pi - (-\cos 0)) \\
 &= \frac{2V_m}{2\pi} = \frac{V_m}{3.14} \\
 V_{DC} &= 0.318 V_m
 \end{aligned}$$

กรณีพิจารณา ค่าแรงดันคัทอินของไดโอด ซึ่งใช้ไดโอด 1 ตัว หาค่าได้ดังนี้

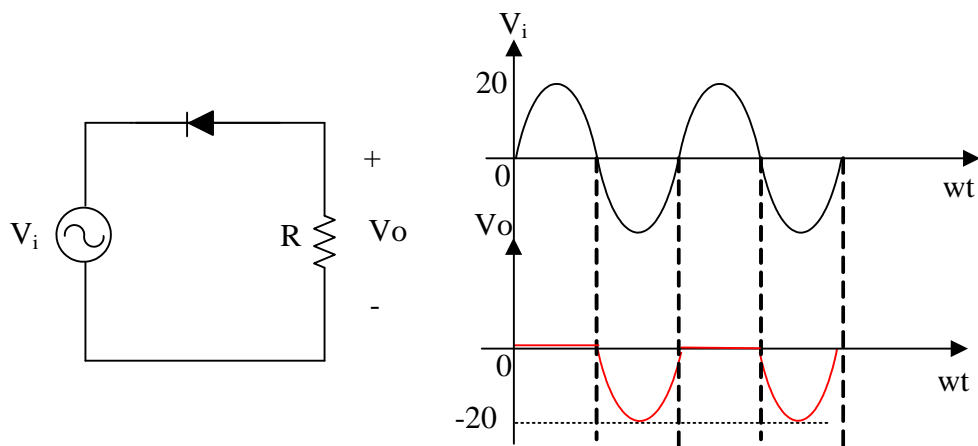
$$V_{DC} = 0.318 (V_m - V_T)$$

จากการวิเคราะห์ด้วยคณิตศาสตร์ จะได้ค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ทางด้านเอาต์พุต มีค่าประมาณ 0.318 ของค่าแรงดันสูงสุด หรือคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ประมาณ 31.8 % ของค่าแรงดันสูงสุด

กรณีพิจารณาค่าอัตราทนแรงดันไฟย้อนกลับของไดโอด (Peak Inverse Voltage : PIV) จะหาค่าในช่วงที่ไดโอดถูกไบอัสกลับ จากวงจรใช้แหล่งจ่ายอินพุตอันเดียว ได้ค่าแรงดัน PIV ดังนี้

$$PIV \geq V_m$$

ตัวอย่างที่ 1 จากวงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น จงคำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ทางด้านเอาต์พุต V_{DC}

วิธีทำ

พิจารณา อุดมคติ จากสูตร

$$\begin{aligned} V_{DC} &= 0.318 V_m \\ &= 0.318 (-20 \text{ v}) \\ V_{DC} &= -6.36 \text{ v} \qquad \text{ตอบ} \end{aligned}$$

พิจารณาตามชนิดของไดโอด(V_T) ด้วยจากสูตร

$$\begin{aligned} V_{DC} &= 0.318 (V_m - V_T) \\ &= 0.318 (-20 + 0.7) \\ V_{DC} &= -6.14 \text{ v} \qquad \text{ตอบ} \end{aligned}$$

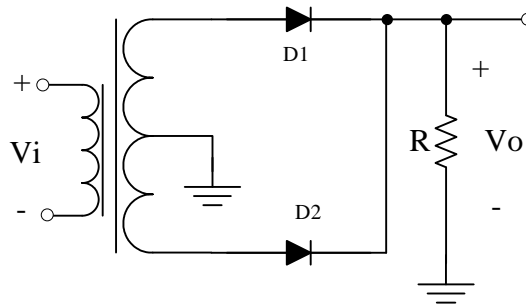
2.1.2. วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่น (Full wave rectifier)

สำหรับการจัดวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่น (Full wave rectifier) จัดวงจรได้ 2 แบบ

- วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นแบบใช้หม้อแปลงมีแท็ปกลาง(0V)
- วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นแบบบริดจ์ไดโอด(Bridge diode)

2.1.2.1 วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นแบบใช้หม้อแปลงมีแท็ปกลาง (CENTER – TAPPED)

การจัดวงจรแบบนี้จะอาศัยการทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์แบบครึ่งคลื่น โดยใช้ไดโอด 2 ตัว ให้ไดโอดผลัดการทำงานในช่วงบวก 1 ตัวและอีก 1 ตัวทำงานในช่วงลบ โดยทางอินพุตจะต้องใช้หม้อแปลงชนิดมีแท็ปกลางเพื่อแยกสัญญาณดังรูปข้างล่าง

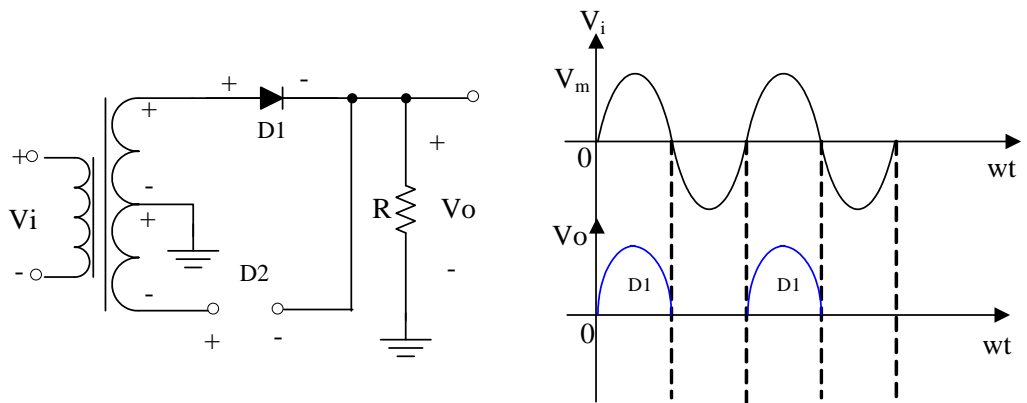

รูปที่ 2.5 วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นแบบใช้หม้อแปลงมีแท็ปกลาง (Transformer CENTER – TAPPED)

การทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นแบบใช้หม้อแปลงมีแท่งกลาง

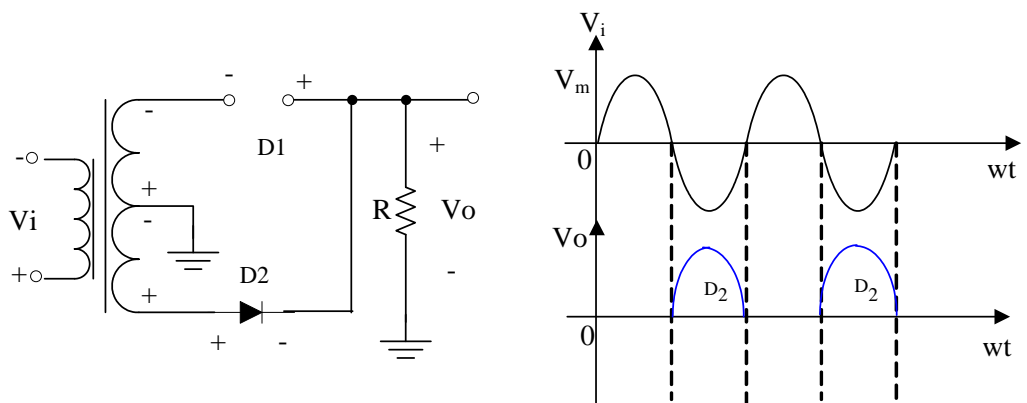
จากสัญญาณอินพุตที่เป็นไฟฟ้ากระแสสลับซึ่งมีสัญญาณทั้งช่วงบวกและสัญญาณช่วงลบ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาการทำงานออกเป็น 2 ช่วงดังนี้

จากรูปที่ 2.5 เมื่อสัญญาณอินพุตที่เข้าเป็นสัญญาณช่วงบวก จะทำให้แรงดันที่หม้อแปลงขดด้านบนเป็นบวก และขดด้านล่างเป็นลบ เป็นผลให้เกิดแรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_1 ไฟบวกที่ขาแอนโนด และไฟลบที่ขาแคโทด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสตรง ไดโอดเหมือนถูกลัดวงจร ส่วนเกิดแรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_2 ไฟลบที่ขาแอนโนด และไฟบวกที่ขาแคโทด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสกลับ ไดโอดเหมือนถูกเปิดวงจร สัญญาณอินพุตช่วงบวกผ่านไดโอดไปปรากฏที่เอาต์พุตได้ดังรูปที่ 2.6

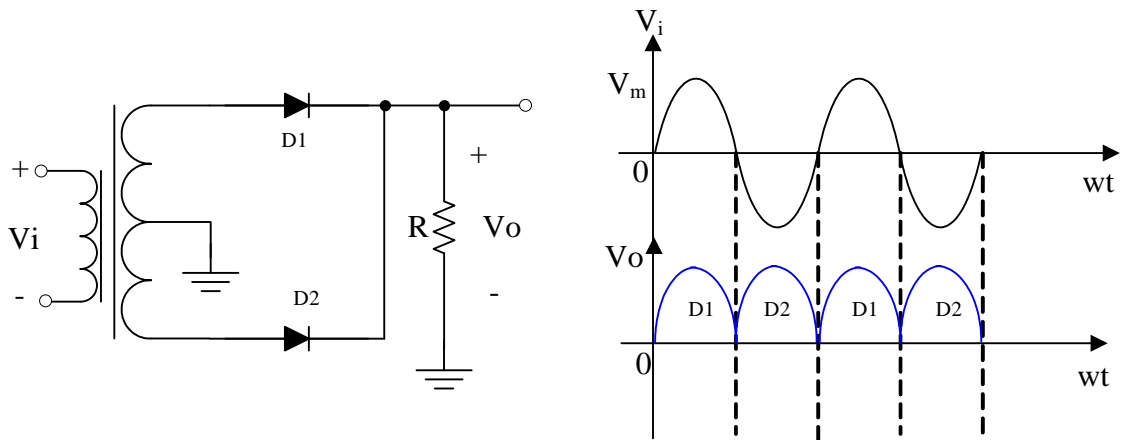
รูปที่ 2.6 การทำงานช่วงบวกของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นแบบใช้หม้อแปลงมีแท่งกลาง

จากรูปที่ 2.5 เมื่อสัญญาณอินพุตที่เข้าเป็นสัญญาณช่วงลบ จะทำให้แรงดันที่หม้อแปลงขดด้านบนเป็นลบ และขดด้านล่างเป็นบวก เกิดแรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_1 ไฟลบที่ขาแอนโนด และไฟบวกที่ขาแคโทด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสกลับ ไดโอดเหมือนถูกเปิดวงจร ส่วนแรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_2 ไฟบวกที่ขาแอนโนด และไฟลบที่ขาแคโทด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสตรง ไดโอดเหมือนถูกลัดวงจร สัญญาณอินพุตช่วงบวกผ่านไดโอดไปปรากฏที่เอาต์พุตได้ดังรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.7 การทำงานช่วงลบของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นแบบใช้หม้อแปลงมีแท่งกลาง

เมื่อนำผลการทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์ แบบเต็มคลื่นชนิดใช้หม้อแปลงมีแท่งกลางทั้ง 2 ช่วง มาเขียนสัญญาณแบบต่อเนื่องได้ดังรูปที่ 2.8

รูปที่ 2.8 การทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์ แบบเต็มคลื่นแบบใช้หม้อแปลงมีแท่งกลาง

จากการทำการของวงจรเมื่อนำมาวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์เพื่อหาค่าแรงดันเฉลี่ยของสัญญาณไฟฟ้ากระแสสลับทางด้านเอาต์พุต ซึ่งจะได้เป็นค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 V_{av} = V_{DC} &= \frac{1}{T} \int_0^T v dt \\
 &= \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} V_m \sin \omega t \, d\omega t \\
 &= \frac{V_m}{\pi} (-\cos \omega t) \Big|_0^{\pi} \\
 &= \frac{V_m}{\pi} [-\cos \pi - (-\cos 0)] \\
 &= 2 \cdot \frac{V_m}{\pi} \\
 &= 2 (0.318 V_m) \\
 V_{DC} &= 0.636 V_m
 \end{aligned}$$

กรณีพิจารณา ค่าแรงดันคัทอินของไดโอด ซึ่งใช้ไดโอดทำงานช่วงละ 1 ตัว หาค่าได้ดังนี้

$$V_{DC} = 0.636 (V_m - V_T)$$

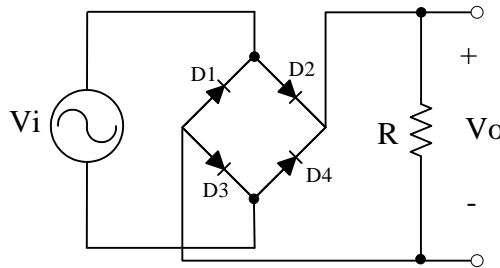
กรณีพิจารณาค่าอัตราทนแรงดันไฟ้อนกลับของไดโอด (Peak Inverse Voltage : PIV) จะหาค่าในช่วงที่ไดโอดถูกไบอัสกลับ จากวงจรใช้แหล่งจ่ายอินพุต มี 2 แหล่ง ได้ค่า PIV ดังนี้

$$PIV = V_m + V_m$$

$$PIV \geq 2V_m$$

2.1.2.2 วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นบริดจ์ไดโอด(Bridge diode)

การจัดวงจรแบบนี้จะใช้หม้อแปลงเพียงชุดเดียว แต่จะต้องใช้ไดโอด 4 ตัว ผลัดการทำงานในช่วงบวก 2 ตัวและอีก 2 ตัวทำงานในช่วงลบ ดังวงจร รูปข้างล่าง

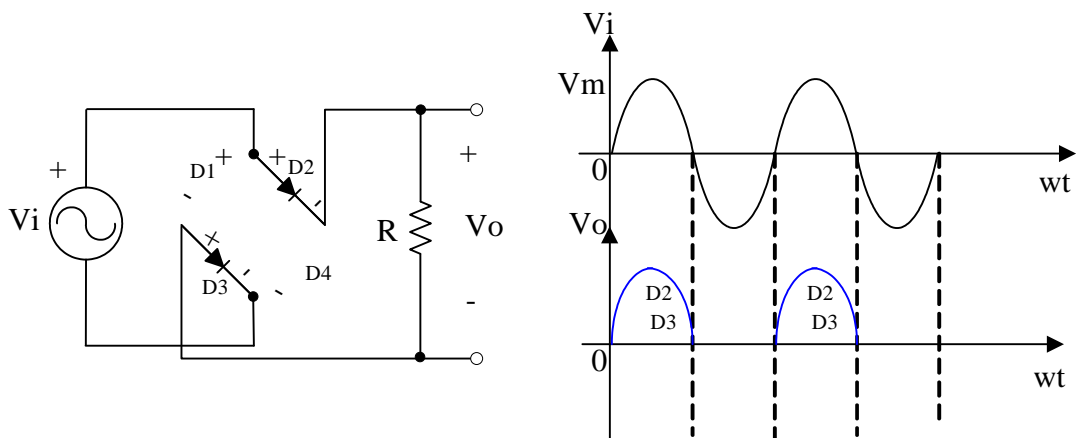

รูปที่ 2.9 วงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์ไดโอด(Bridge diode)

การทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์ไดโอด(Bridge diode)

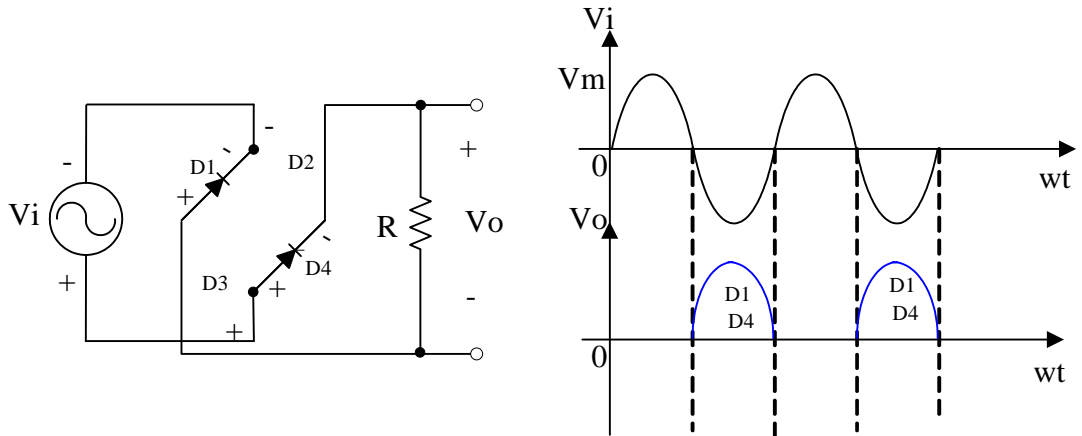
จากสัญญาณอินพุตที่เป็นไฟฟ้ากระแสสลับซึ่งมีสัญญาณทั้งช่วงบวกและสัญญาณช่วงลบ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาการทำงานออกเป็น 2 ช่วงดังนี้

จากรูปที่ 2.9 เมื่อสัญญาณอินพุตที่เข้าเป็นสัญญาณช่วงบวก จะทำให้แรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_2 ไฟบวกที่ขาแอนโนด และไฟลบที่ขาแคโทด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสตรง ไดโอดเหมือนถูกลัดวงจร ส่วนแรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_1 ไฟบวกที่ขาแคโทด และไฟลบที่ขาแอนโนด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสกลับ ไดโอดเหมือนถูกเปิดวงจร และขดด้านล่างเป็นลบ ไดโอด D_3 ได้รับไบอัสตรง และลบ ไดโอด D_4 ได้รับไบอัสกลับ สัญญาณอินพุตช่วงบวกผ่านไดโอด D_2 และไดโอด D_3 ไปปรากฏที่เอาท์พุตได้ดังรูปที่ 2.10

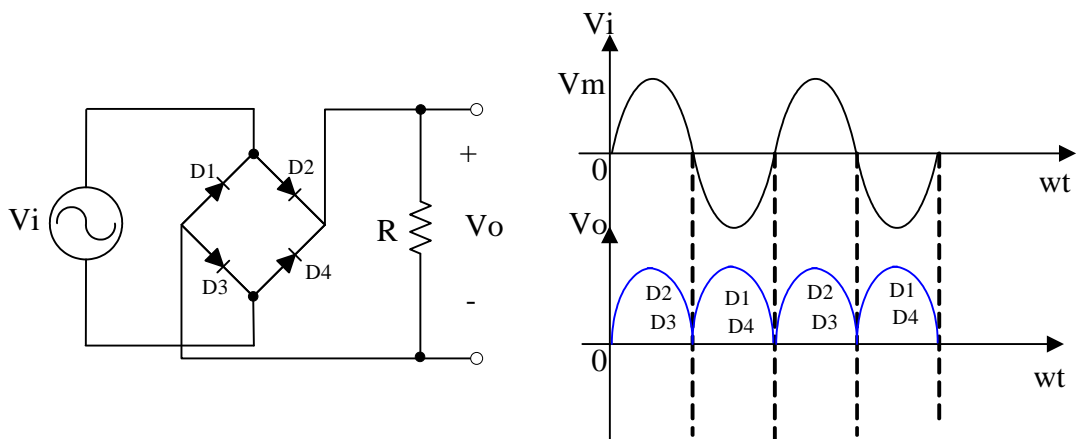
รูปที่ 2.10 การทำงานช่วงบวกของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์ไดโอด

จากรูปที่ 2.10 เมื่อสัญญาณอินพุตที่เข้าเป็นสัญญาณช่วงลบ จะทำให้แรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_1 ไพลบที่ขาแคโทด และ ไพลบที่ขาแอนโอด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสตรง ไดโอดเหมือนถูกลัดวงจร ส่วนแรงดันที่ตกคร่อมไดโอด D_2 ไพลบที่ขาแอนโอด และ ไพลบที่ขาแคโทด นั้นแสดงว่าไดโอดได้รับไบอัสกลับ ไดโอดเหมือนถูกเปิดวงจร และขดด้านล่างเป็นขด D_3 ได้รับไบอัสกลับ และไดโอด D_4 ได้รับไบอัสตรง สัญญาณอินพุตช่วงบวกผ่านไดโอด D_4 และไดโอด D_1 ไปปรากฏที่เอาต์พุตได้ดังรูปที่ 2.11

รูปที่ 2.11 การทำงานช่วงลบของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์ไดโอด

เมื่อนำผลการทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์ แบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์ไดโอดทั้ง 2 ช่วงมาเขียน สัญญาณแบบต่อเนื่องได้ดังรูปที่ 2.12

รูปที่ 2.12 การทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์ไดโอด

จากการทำงานของวงจรเรกติไฟเออร์แบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์ไดโอด สัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุต มีลักษณะสัญญาณเหมือนกับวงจรเรกติไฟเออร์ แบบเต็มคลื่นชนิดใช้หม้อแปลงมีแท่งกลาง นั้นแสดงว่าสามารถคำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ด้วยสมการเดียวกันได้

$$V_{DC} = 0.636 V_m$$

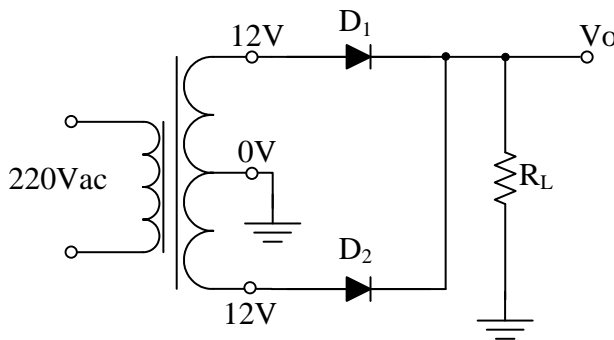
กรณีพิจารณา ค่าแรงดันคัทอินของไดโอด ซึ่งใช้ไดโอดทำงานช่วงละ 2 ตัว หาค่าได้ดังนี้

$$V_{DC} = 0.636 (V_m - 2V_T)$$

กรณีพิจารณาค่าอัตราทนแรงดันไฟ้อนกลับของไดโอด(Peak Inverse Voltage : PIV) จะหาค่าในช่วงที่ไดโอดถูกไบอัสกลับ จากวงจรใช้แหล่งจ่ายอินพุตอันเดียว ได้ค่าแรงดัน PIV ดังนี้

$$\therefore PIV \geq V_m$$

ตัวอย่างที่ 2 จากรูปจงคำนวณหาค่าแรงดัน ดี-ซี ที่ได้จากวงจรเรียงกระแสแบบเต็มคลื่นชนิดเซ็นเตอร์แทป และให้หาค่าแรงดัน PIV ของไดโอด D_1 และ D_2

วิธีทำ จากสูตร

$$V_{DC} = 0.636 V_m$$

จากวงจรไม่ได้ให้ค่าแรงดัน V_m แต่ให้ค่าเป็นแรงดันอาร์เอ็มเอส 12V จะต้องเปลี่ยนเป็นแรงดัน V_m จากสมการ $V_m = \sqrt{2} V_{rms}$ แทนค่าลงในสมการ V_m ได้ดังนี้

$$V_{DC} = 0.636 \sqrt{2} V_{rms}$$

$$V_{DC} = 0.636 \sqrt{2} 12V$$

$$V_{DC} = 10.793 V \quad \text{ตอบ}$$

ค่าแรงดัน PIV ของไดโอด D_1 และ D_2 จากสมการ

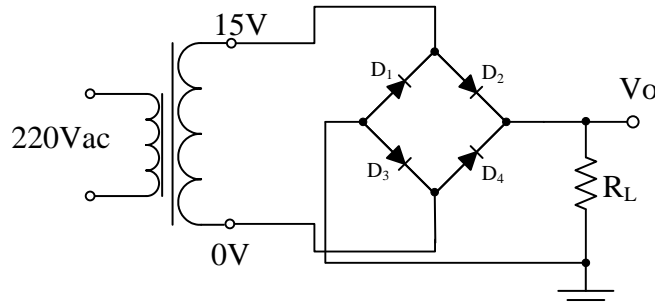
$$PIV \geq 2V_m$$

$$= 2 \times \sqrt{2} V_{rms}$$

$$= 2 \times \sqrt{2} \times 12$$

$$PIV \geq 33.941 V \quad \text{ตอบ}$$

ตัวอย่างที่ 3 จากรูปจงคำนวณหาค่าแรงดัน ดี-ซี ที่ได้จากวงจรเรียงกระแสแบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์เรกติไฟเออร์ และให้หาค่าแรงดัน PIV ของไดโอดทั้งหมด

วิธีทำ จากสูตร

$$V_{DC} = 0.636 V_m$$

จากวงจรไม่ได้ให้ค่าแรงดัน V_m แต่ให้ค่าเป็นแรงดันอาร์เอ็มเอส 15V จะต้องเปลี่ยนเป็นแรงดัน V_m จากสมการ $V_m = \sqrt{2} V_{rms}$ แทนค่าลงในสมการ V_m ได้ดังนี้

$$V_{DC} = 0.636 \sqrt{2} V_{rms}$$

$$V_{DC} = 0.636 \sqrt{2} \times 15V$$

$$V_{DC} = 13.491V \quad \text{ตอบ}$$

ค่าแรงดัน PIV ของไดโอด D_1 และ D_2 จากสมการ

$$PIV \geq V_m$$

$$= \sqrt{2} V_{rms}$$

$$= \sqrt{2} \times 15$$

$$PIV \geq 21.213V \quad \text{ตอบ}$$

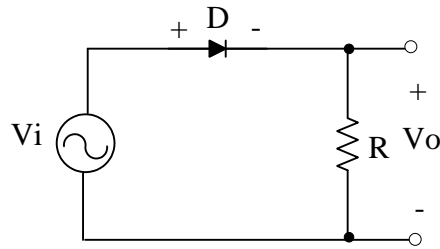
2.2 วงจรตัดรูปสัญญาณ (Clippers Circuit)

วงจรตัดรูปสัญญาณจะอาศัยคุณสมบัติของไดโอดที่นำกระแสได้ทางเดียวคือไบอัสตรงซึ่งการต่อวงจรไดโอดต่อได้ 2 แบบคือ

- วงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรม (Series Clippers Circuit) แบ่งได้ 2 ชนิด
 - ตัดรูปสัญญาณที่ระดับแรงดัน 0 โวลต์
 - ตัดรูปสัญญาณที่ระดับแรงดันค่าต่างๆ
- วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน (Paralle Clippers Circuit) แบ่งได้ 2 ชนิด
 - ตัดรูปสัญญาณที่ระดับแรงดัน 0 โวลต์
 - ตัดรูปสัญญาณที่ระดับแรงดันค่าต่างๆ

2.2.1 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรม (Series Clippers Circuit)

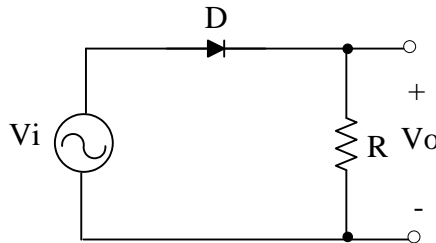
การต่อวงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรมนี้ สังเกตได้จากไดโอดจะถูกต่ออนุกรมกับขั้ววัดที่เอาต์พุตและสัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุต จะได้เหมือนกับสัญญาณอินพุตที่ทำให้ไดโอดได้รับไบอัสตรง ตามรูปข้างล่าง

รูปที่ 2.13 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรม

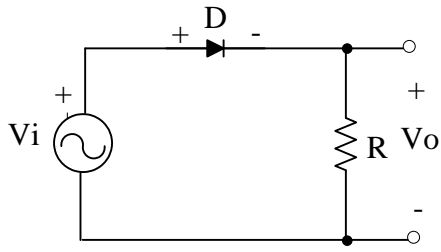
2.2.1.1 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรม ชนิดตัดที่ระดับแรงดัน 0 โวลต์

วงจรจะประกอบด้วย ไดโอด และตัวต้านทาน (โหลด) ดังรูปที่ 2.14

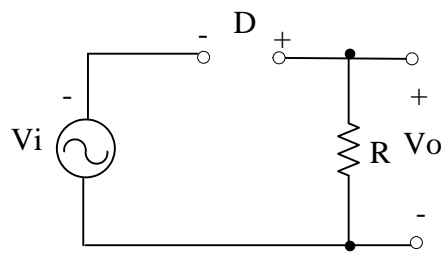
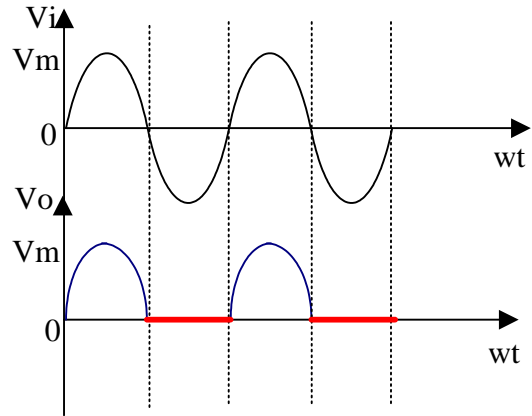

รูปที่ 2.14 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรมชนิดตัดที่ระดับแรงดัน 0 โวลต์

การทำงานของวงจร เมื่อสัญญาณอินพุตช่วงบวกไดโอดจะถูกไบอัสตรงไดโอดเหมือนถูกลัดวงจร สัญญาณจากอินพุตก็จะมาปรากฏที่เอาต์พุต และในช่วงสัญญาณอินพุตช่วงลบไดโอดจะถูกไบอัสกลับ ไดโอดเหมือนถูกเปิดวงจร สัญญาณจากอินพุตก็จะไม่สามารถมาปรากฏที่เอาต์พุตได้มีค่าเท่ากับศูนย์ โวลต์ ดังรูปที่ 2.15

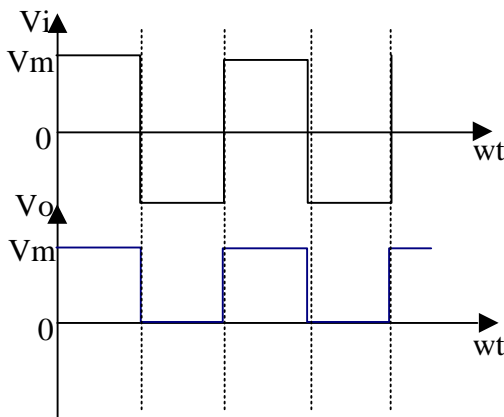
ก) ไดโอดได้รับไบอัสตรง

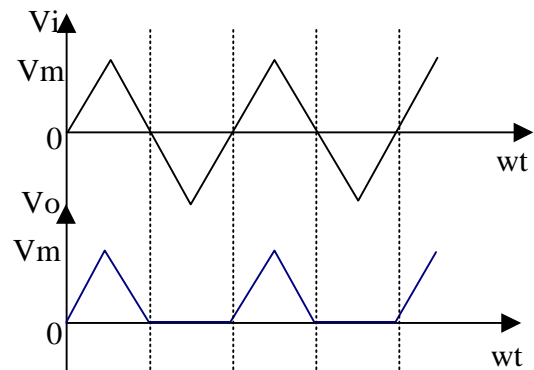
ข) ไดโอดได้รับไบอัสกลับ

รูปที่ 2.15 การทำงานของวงจรตัวเรียงสัญญาณแบบอนุกรมชนิดตัดที่ระดับแรงดัน 0 โวลต์

ในทำนองเดียวกันถ้าสัญญาณที่อินพุตเป็นรูปคลื่นสามเหลี่ยมหรือรูปคลื่นสี่เหลี่ยม จะได้สัญญาณเฉพาะช่วงบวกเช่นเดียวกัน ดังรูปที่ 2.16

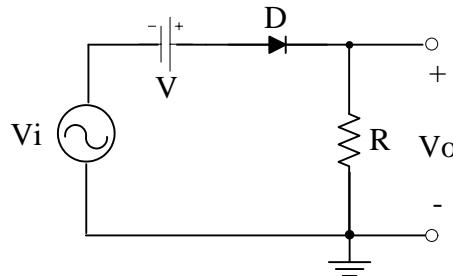
ก) สัญญาณอินพุตเป็นสัญญาณสี่เหลี่ยม

ข) สัญญาณอินพุตเป็นสัญญาณสามเหลี่ยม

รูปที่ 2.16 ผลของสัญญาณเอาต์พุตของวงจรตัวเรียงสัญญาณแบบอนุกรม

2.2.1.2 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรม ชนิดตัดที่ระดับแรงดันต่างๆ
วงจรชนิดนี้จะเพิ่มอุปกรณ์เข้าไปในวงจรอีก 1 ตัวคือแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงซึ่งจะต่ออนุกรมกับไดโอด ดังวงจรในรูปที่ 2.17

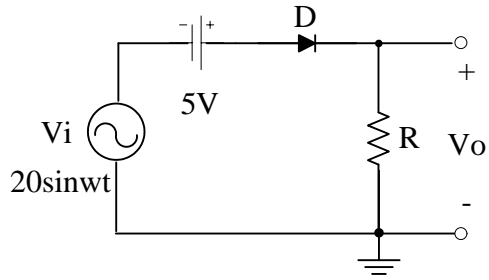

รูปที่ 2.17 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรม ชนิดตัดที่ระดับแรงดันต่างๆ

ขั้นตอนการพิจารณา วงจร Clipper ที่ระดับแรงดันต่างๆ

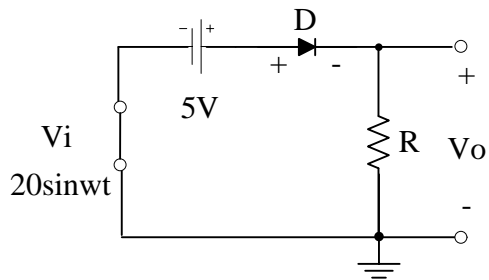
1. พิจารณาที่แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงก่อน สมมติให้สัญญาณที่อินพุต $V_i=0$ (แทนด้วยการลัดวงจร) เพื่อดูว่าไดโอดไบอัสตรงหรือไบอัสกลับ
2. เขียนสมการหาค่าแรงดันที่เอาต์พุต V_o ตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์
3. พิจารณาแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) ร่วมกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง จะแบ่งการพิจารณาดังนี้
 - 3.1 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) กับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง มีทิศทางกระแสเสริมกัน ไดโอดถูกไบอัสตรงหรือไบอัสกลับ เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์ เพื่อหาค่าแรงดันทางเอาต์พุต V_o
 - 3.2 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) กับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง มีทิศทางกระแสหักล้างกัน เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์ เพื่อหาค่าแรงดันทางเอาต์พุต V_o ต้องสมมติเงื่อนไขดังนี้
 - แรงดันอินพุต V_i มีค่าน้อยกว่า แรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ไดโอดไบอัสตรงหรือไบอัสกลับแล้วให้เขียนสมการหาค่าแรงดันทางเอาต์พุต V_o
 - แรงดันอินพุต V_i มีค่ามากกว่า แรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ไดโอดไบอัสตรงหรือไบอัสกลับแล้วให้เขียนสมการหาค่าแรงดันทางเอาต์พุต V_o
4. เขียนรูปสัญญาณทางเอาต์พุต จากค่าแรงดันเอาต์พุตที่ได้จากข้อ 2 และข้อ 3

ตัวอย่างที่ 4 จากวงจรตรรกีสัญญาณ ให้เขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

วิธีทำ

1. พิจารณาที่แหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง สมมติให้สัญญาณ $V_i=0$ ไดโอดถูกไบอัสตรง

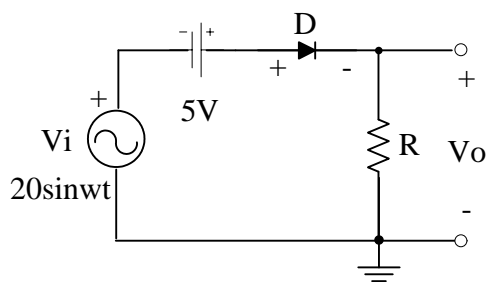
2. เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = 5V + V_i$$

$$V_o = 5V$$

3. พิจารณาแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) ร่วมกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง

3.1 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) เป็นช่วงบวก มีทิศทางกระแสเสริมกัน กับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง ไดโอดถูกไบอัสตรง

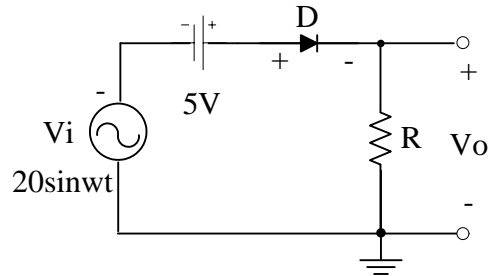

เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = 5V + V_i$$

$$V_o = 20 \sin \omega t + 5V$$

3.2 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) เป็นช่วงลบมีทิศทางกระแสหักล้างกัน กับ แหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง จะมีเงื่อนไขการพิจารณาดังนี้

ช่วงที่อินพุต V_i มีค่าแรงดันต่ำกว่าแรงดันไฟฟ้าตรง 5v

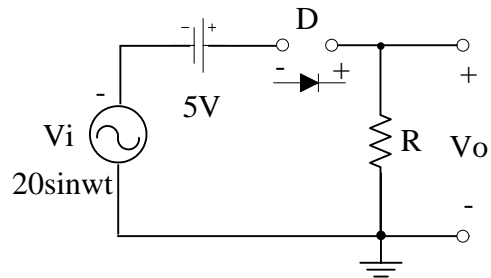
$V_i < 5 \text{ V}$. ไดโอดถูกไบอัสตรง

$$\begin{aligned} V_o &= 5 \text{ V} - V_i \\ &= 5 \text{ V} - 20\sin\omega t \end{aligned}$$

$$V_o = -15\sin\omega t$$

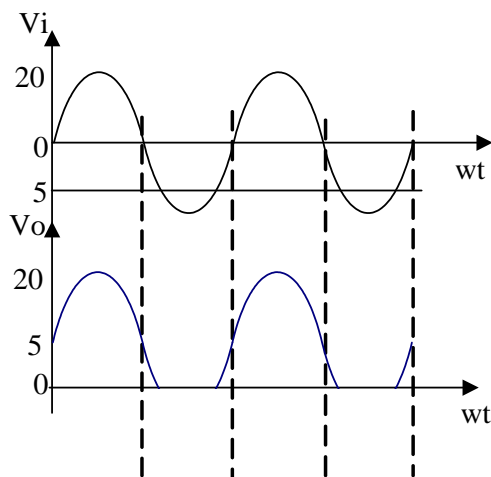
ช่วงที่อินพุต V_i มีค่าแรงดันสูงกว่าแรงดันไฟฟ้าตรง 5v

ถ้า $V_i > 5 \text{ V}$; ไดโอดถูกไบอัสกลับ

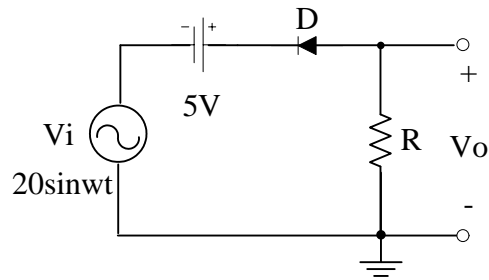

$$V_o = 0$$

4. เขียนรูปสัญญาณทางเอาต์พุต

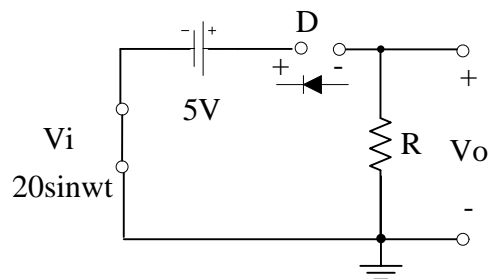

ตัวอย่างที่ 5 จากวงจรตรรกูปสัญญาณ ให้เขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

วิธีทำ

- พิจารณาที่แหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง สมมติให้สัญญาณ $V_i=0$ ไดโอดถูกไบอัสกลับ

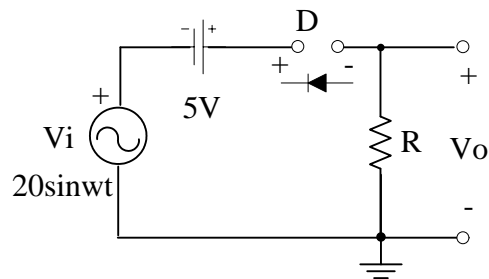

- เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = 5V$$

- พิจารณาแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) ร่วมกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง

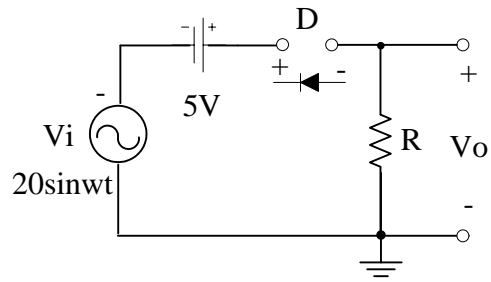
3.1 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) เป็นช่วงบวก มีทิศทางกระแสเสริมกัน กับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง ไดโอดถูกไบอัสกลับ

เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = 0$$

3.2 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) เป็นช่วงลบ มีทิศทางกระแสหักล้างกัน กับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง จะมีเงื่อนไขการพิจารณาดังนี้

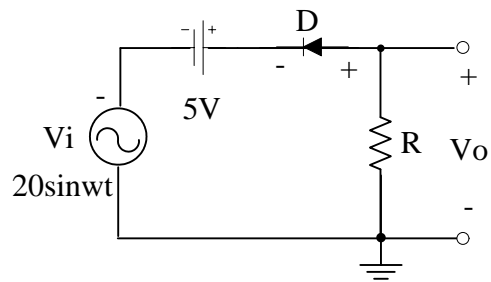
ช่วงที่อินพุต V_i มีค่าแรงดันต่ำกว่าแรงดันไฟฟ้าตรง 5V

$V_i < 5 \text{ V}$. ไดโอดถูกไบอัสกลับ

$$V_o = 0$$

ช่วงที่อินพุต V_i มีค่าแรงดันสูงกว่าแรงดันไฟฟ้าตรง 5V

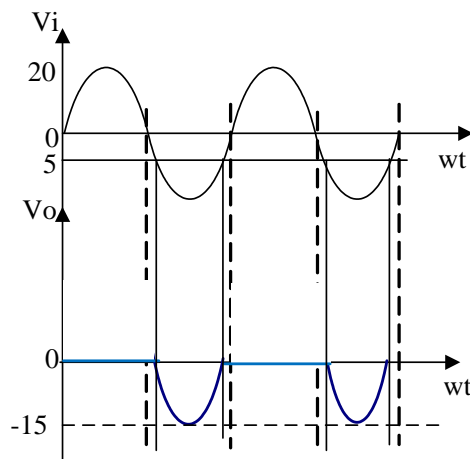
ถ้า $V_i > 5 \text{ V}$; ไดโอดถูกไบอัสตรง

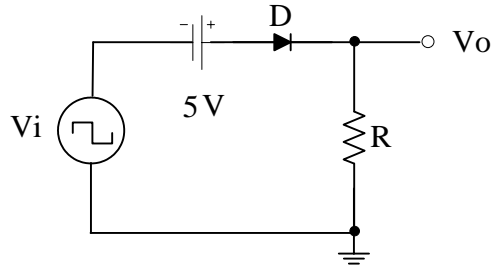
$$\begin{aligned} V_o &= 5 \text{ V} - V_i \\ &= 5 \text{ V} - 20\sin\omega t \end{aligned}$$

$$V_o = -15\sin\omega t$$

4. เขียนรูปสัญญาณทางเอาต์พุต

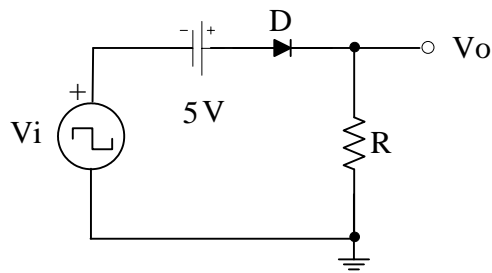
ตัวอย่างที่ 6 จากวงจรตรรกูปสัญญาณ ให้เขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

วิธีทำ

กรณีที่สัญญาณ V_i เป็นสัญญาณสี่เหลี่ยม ซึ่งจะมีการพิจารณาเหมือนกับไฟฟ้ากระแสตรง ดังนั้นจะข้ามขั้นตอนที่ 1 ที่พิจารณา $V_i = 0$ และข้ามไปขั้นตอนที่ 2 เลย

- ช่วง อินพุต V_i เป็นช่วงบวก ทิศทางกระแสเสริมกันกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง ไดโอดถูกไบอัสตรง

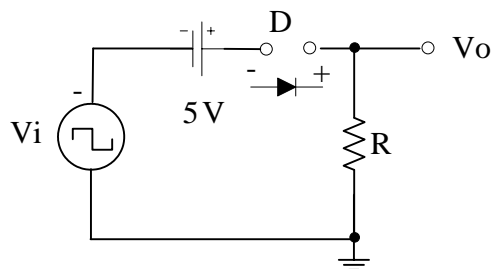

เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = 5 + 20$$

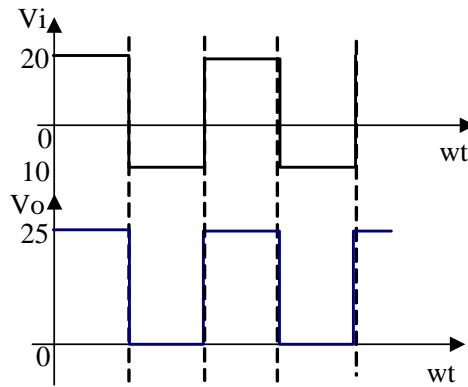
$$V_o = 25 \text{ V}$$

- ช่วง อินพุต V_i เป็นช่วงลบ ไดโอดถูกไบอัสตรง

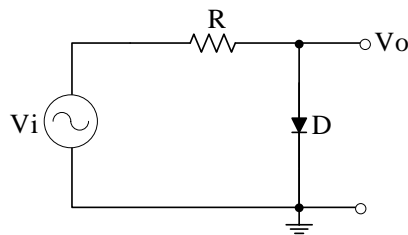
$$V_o = 0 \text{ V}$$

3. เขียนรูปสัญญาณที่เอาท์พุท

2.2.2 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน (parallel clipper)

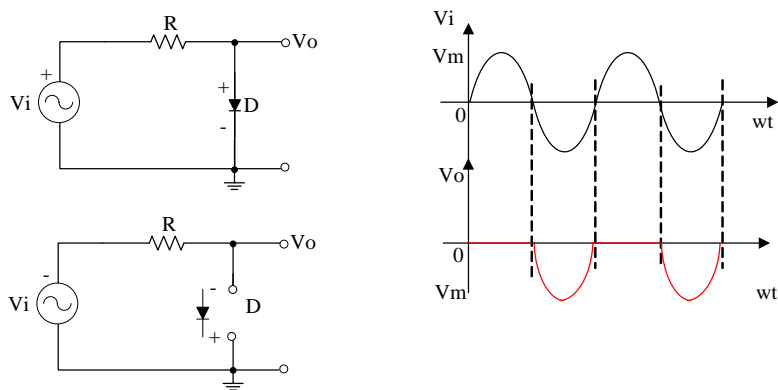
การต่อวงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนานนี้ สังเกตได้จากไดโอดจะถูกต่อขนานกับขั้ววัดที่เอาท์พุทและสัญญาณที่ได้ทางเอาท์พุท จะได้เหมือนกับสัญญาณอินพุทที่ทำให้ไดโอดได้รับไปอัสกลับ ตามรูปข้างล่าง

รูปที่ 2.18 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน

2.2.2.1 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน ชนิดตัดที่ระดับแรงดัน 0 โวลต์

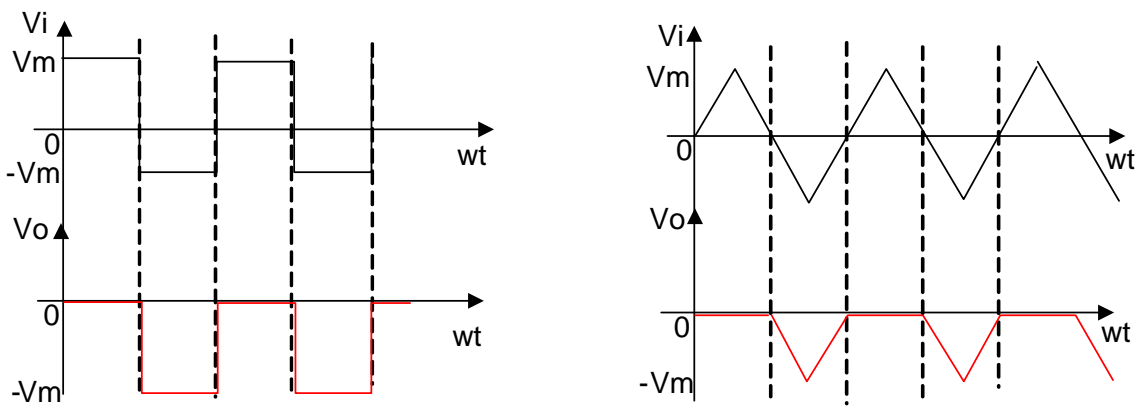
วงจรจะประกอบด้วย ไดโอด และตัวต้านทาน (โหลด) ดังรูปที่ 2.19

รูปที่ 2.19 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนานชนิดตัดที่ระดับแรงดัน 0 โวลต์

การทำงานของวงจร เมื่อสัญญาณอินพุตช่วงบวกไดโอดจะถูกไบอัสตรงไดโอดเหมือนถูกลัดวงจร สัญญาณที่เอาต์พุตได้มีค่าเท่ากับศูนย์โวลต์ และในช่วงสัญญาณอินพุตช่วงลบไดโอดจะถูกไบอัสกลับไดโอดเหมือนถูกเปิดวงจร สัญญาณที่เอาต์พุต จะมีค่าเหมือนกับสัญญาณที่อินพุต ดังรูปที่ 19

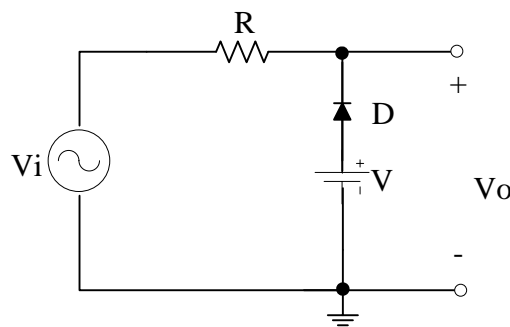
ในทำนองเดียวกันถ้าสัญญาณที่อินพุตเป็นรูปคลื่นสามเหลี่ยมหรือรูปคลื่นสี่เหลี่ยม จะได้สัญญาณเฉพาะช่วงบวกเช่นเดียวกัน ดังรูปที่ 2.20

รูปที่ 2.20 ผลของสัญญาณเอาต์พุตของวงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน

2.2.2.2 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน ชนิดตัดที่ระดับแรงดันต่างๆ

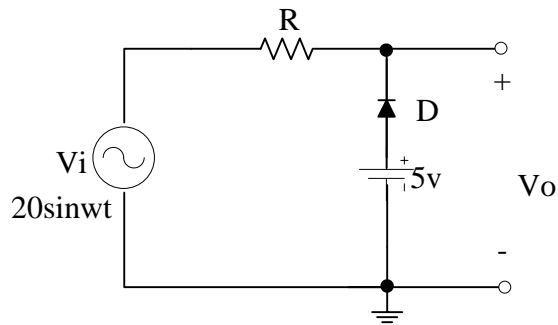
วงจรชนิดนี้จะเพิ่มอุปกรณ์เข้าไปในวงจรอีก 1 ตัวคือแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงซึ่งจะต่ออนุกรมกับไดโอด ดังวงจรในรูปที่ 2.21

รูปที่ 2.21 วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน ชนิดตัดที่ระดับแรงดันต่างๆ

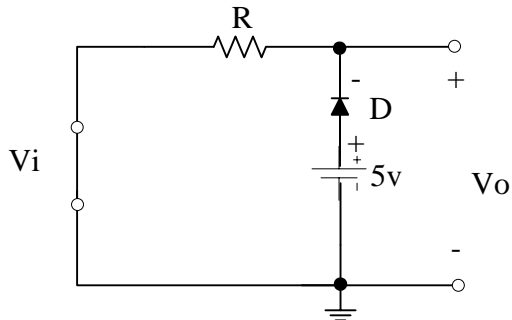
สำหรับขั้นตอนการวิเคราะห์ห้วงจรตัดรูปสัญญาณแบบขนาน ชนิดตัดที่ระดับแรงดันต่างๆ จะเหมือนกับวงจรตัดรูปสัญญาณแบบอนุกรม ชนิดตัดที่ระดับแรงดันต่างๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 7 จากวงจรตัวคูณสัญญาณ ให้เขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

วิธีทำ

- พิจารณาที่แหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง สมมติให้สัญญาณ $V_i=0$ ไดโอดถูกไบอัสตรง

- เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

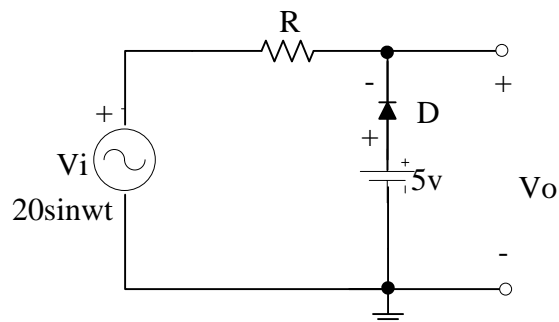
$$V_o = 5 \text{ V}$$

- พิจารณาแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) ร่วมกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง

3.1 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) เป็นช่วงลบมีทิศทางกระแสหักล้างกันกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง จะมีเงื่อนไขการพิจารณาดังนี้

- ช่วงที่อินพุต V_i มีค่าแรงดันต่ำกว่าแรงดันไฟฟ้าตรง 5v

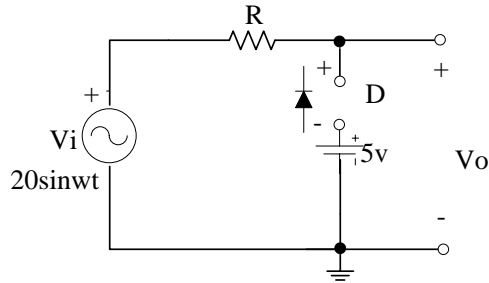
$$V_i < 5 \text{ V. ไดโอดถูกไบอัสตรง}$$

$$V_o = 5 \text{ V}$$

ช่วงที่อินพุต V_i มีค่าแรงดันสูงกว่าแรงดันไฟฟ้าตรง 5v

ถ้า $V_i > 5 \text{ V}$; ไดโอดถูกไบอัสกลับ

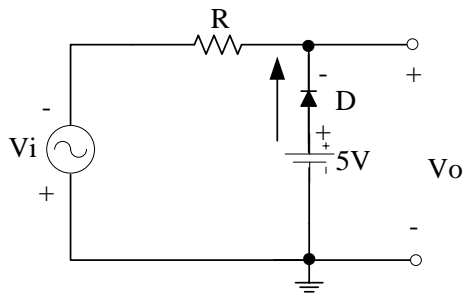

$$V_o = V_i - 5 \text{ v}$$

$$= 20\sin\omega t - 5 \text{ V}$$

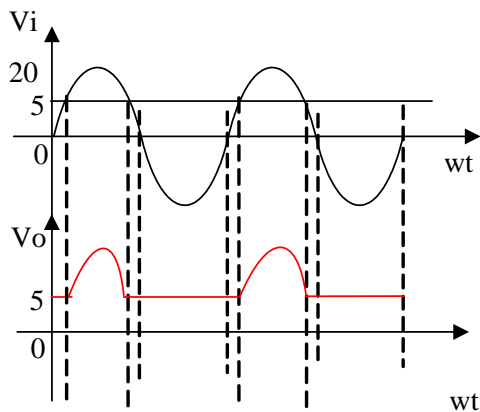
$$V_o = -15\sin\omega t$$

3.2 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสกลับ (V_i) เป็นช่วงลบ มีทิศทางกระแสเสริมกัน กับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง ไดโอดถูกไบอัสตรง

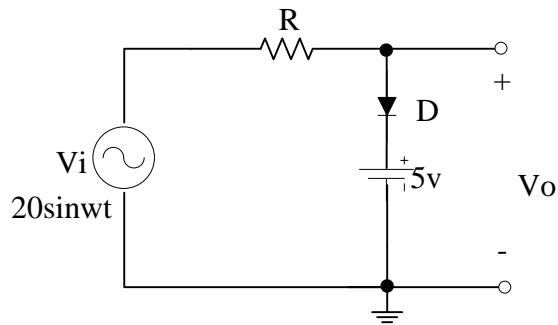

$$V_o = 5 \text{ V}$$

4. เขียนรูปคลื่นทางเอาต์พุต

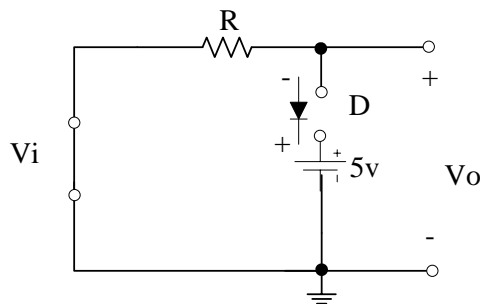

ตัวอย่างที่ 8 จากวงจรตัดรูปสัญญาณ ให้เขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

วิธีทำ

1. พิจารณาที่แหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง สมมติให้สัญญาณ $V_i=0$ ไดโอดถูกไบอัสกลับ

2. เขียนสมการตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

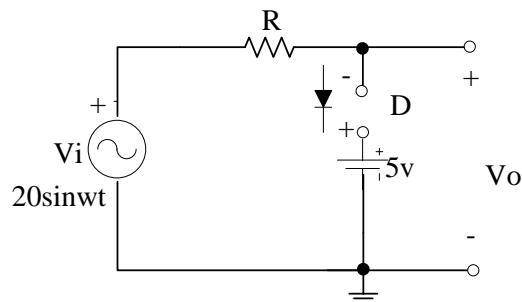
$$V_o = 0 \text{ V}$$

3. พิจารณาแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) ร่วมกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง

3.1 แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_i) เป็นช่วงบวกมีทิศทางกระแสหักล้างกันกับแหล่งจ่ายไฟฟ้าตรง จะมีเงื่อนไขการพิจารณาดังนี้

- ช่วงที่อินพุต V_i มีค่าแรงดันต่ำกว่าแรงดันไฟฟ้าตรง 5v

$$V_i < 5 \text{ V. ไดโอดถูกไบอัสกลับ}$$

$$V_o = V_i$$

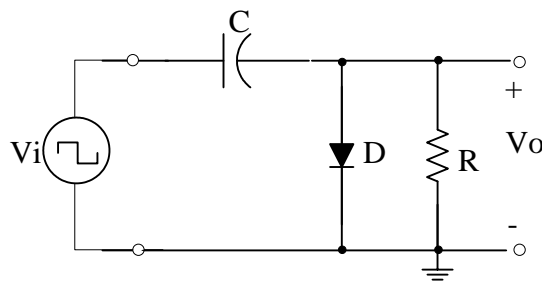
$$V_o = 5\sin\omega t$$

2.3 วงจรยกระดับสัญญาณ (CLAMPER CIRCUIT)

วงจรยกระดับสัญญาณจะประกอบด้วยตัวต้านทาน (R) ตัวคาปาซิเตอร์ (C) และไดโอด ซึ่งการยกระดับของสัญญาณจะอาศัยการเก็บประจุและคายประจุของตัวคาปาซิเตอร์ ซึ่งเวลาในการเก็บประจุและคายประจุของตัวคาปาซิเตอร์ จะถูกกำหนดด้วยค่าเวลาคงที่ของวงจร จะถูกกำหนดด้วยค่าของตัวต้านทาน และตัวคาปาซิเตอร์ (Time Constant ; $\tau = R.C$) ซึ่งเวลาที่ ตัวคาปาซิเตอร์เก็บประจุเต็มที่จะมีค่าเท่ากับ 5τ และค่าเวลา 5τ จะต้องมากกว่าเวลาครึ่งไซเคิล ($\frac{T}{2}$) ของสัญญาณที่อินพุต ในการจัดวงจรยกระดับสัญญาณ จะมีการจัดได้ 2 แบบคือ

1. วงจรยกระดับสัญญาณ ที่ระดับแรงดัน 0 v
2. วงจรยกระดับสัญญาณ ที่ระดับแรงดันค่าต่างๆ

2.3.1 วงจรยกระดับสัญญาณ ที่ระดับแรงดัน 0 v

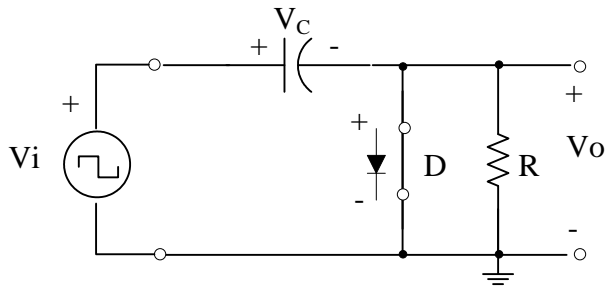

รูปที่ 2.22 วงจรยกระดับสัญญาณ ที่ระดับแรงดัน 0V

การทำงานของวงจรยกระดับสัญญาณจะเริ่มจากสมมติให้ตัวคาปาซิเตอร์เก็บประจุก่อน ซึ่งไดโอดถูกไบอัสตรงซึ่งจะถูกแทนด้วยการลัดวงจรเป็นผลให้ตัวต้านทานลัดวงจรไปด้วย คาปาซิเตอร์จึงเก็บประจุอย่างเต็มที่ และหลังจากนั้นไดโอดจะถูกไบอัสกลับ ซึ่งจะถูกแทนด้วยการเปิดวงจร จะสมมติให้คาปาซิเตอร์ยังไม่คายประจุแบบทันทีทันใด และหาผลของสัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุต มีขั้นตอนการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ขั้นตอนการวิเคราะห์

1. พิจารณาสัญญาณอินพุต ที่ทำให้ไดโอดถูกไบอัสตรง (นำกระแส) คือสัญญาณช่วงบวก ไดโอดจะถูกแทนด้วยการลัดวงจร
2. กำหนดขั้วแรงดันที่ไดโอดและขั้วแรงดันที่ตกคร่อมคาปาซิเตอร์ตามขั้วแรงดันที่ไดโอด ตามรูป

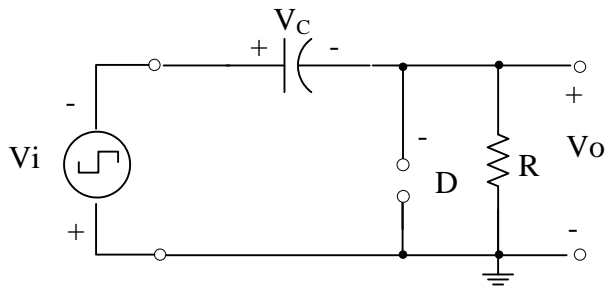

3. หาค่าแรงดันที่เอาท์พุท และค่าแรงดันที่คาปาซิเตอร์(V_C) ตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = 0V$$

$$V_C = V_i$$

4. พิจารณาสัญญาณอินพุท ที่ทำให้ไดโอดถูกไบอัสกลับ (ไม่นำกระแส) คือสัญญาณช่วงลบ ไดโอดจะถูกแทนด้วยการเปิดวงจร ตามรูปข้างล่าง

แรงดันที่เอาท์พุท ตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = -V_C - V_i$$

แทนค่าแรงดัน V_C

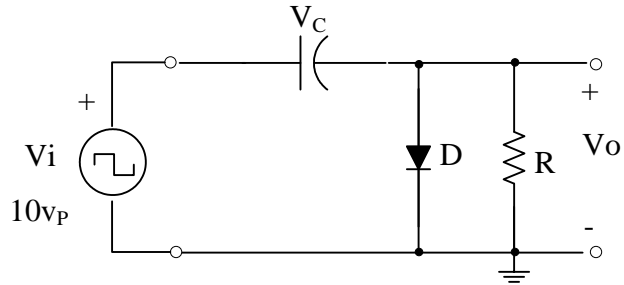
$$V_C = V_i$$

$$= -V_i - V_i$$

$$V_o = -2V_i$$

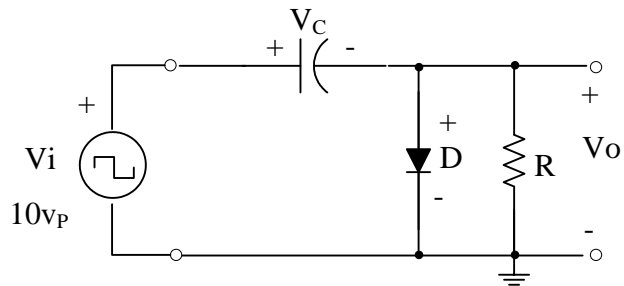
4. เขียนรูปสัญญาณที่เอาท์พุท

ตัวอย่างที่ 9 จากวงจร จงคำนวณหาค่าแรงดันและเขียนรูปสัญญาณทางเอาต์พุต

วิธีทำ

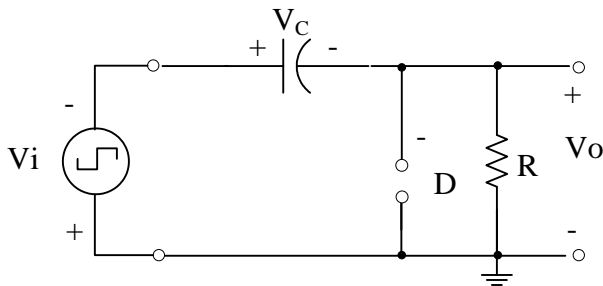
ขั้นตอนที่ 1 และ 2 สัญญาณอินพุต ที่ทำให้ไดโอดถูกไบอัสตรง คือช่วงบวก และกำหนดชั่วแรงดันที่ไดโอด และชั่วแรงดันที่ตกคล่อมคาปาซิเตอร์

ขั้นตอนที่ 3 หาค่าแรงดันที่เอาต์พุต และค่าแรงดันที่คาปาซิเตอร์ (V_c) ตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$\begin{aligned} V_o &= 0 \text{ v} \\ V_c &= V_i \\ V_c &= 10 \text{ V} \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาไดโอดถูกไบอัสกลับ สัญญาณอินพุตคือช่วงลบ

$$V_o = -V_c - V_i$$

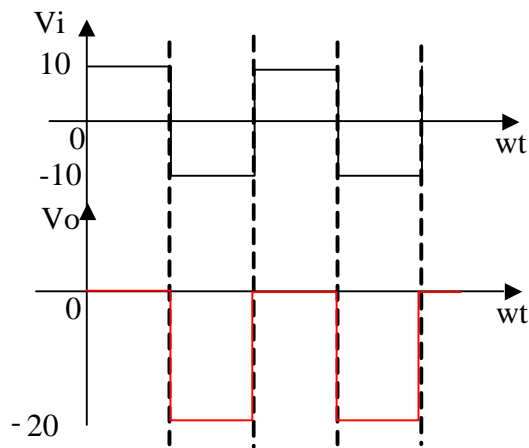
แทนค่าแรงดัน V_c

$$V_c = 10V$$

$$V_o = -10V - 10V$$

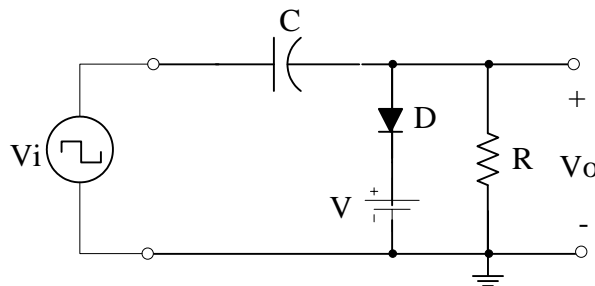
$$V_o = -20V$$

4. เขียนรูปสัญญาณที่เอาต์พุต

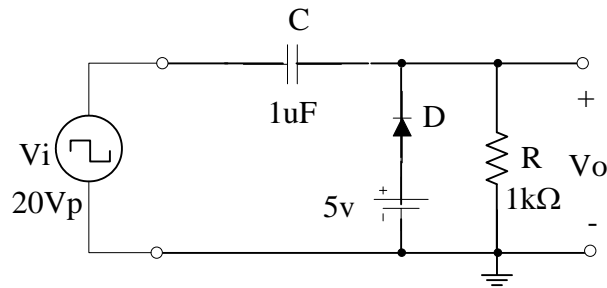
2.3.2 วงจรยกระดับสัญญาณ ที่ระดับแรงดันไฟกระแสตรงค่าต่างๆ

วงจรชนิดนี้จะเพิ่มอุปกรณ์เข้าไปในวงจรอีก 1 ตัวคือแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรง ซึ่งจะต่ออนุกรมกับไดโอด ดังวงจรในรูปที่ 22 การวิเคราะห์การทำงานของวงจรก็จะเหมือนกับ วงจรยกระดับสัญญาณ ที่ระดับแรงดัน $0V$

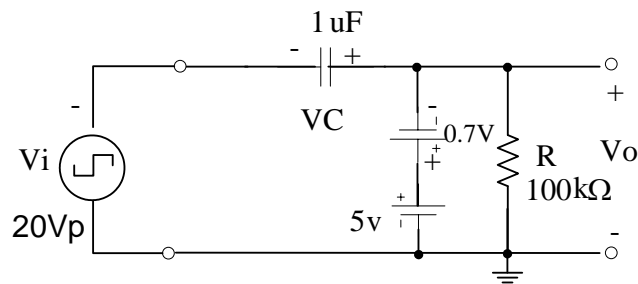
รูปที่ 2.23 วงจรยกระดับสัญญาณ ที่ระดับแรงดันไฟกระแสตรงค่าต่างๆ

ตัวอย่างที่ 10 จากวงจรสมมติให้ใช้ไดโอดชนิดซิลิกอน จงคำนวณหาค่าแรงดันและเขียนรูปสัญญาณทางเอาต์พุต

วิธีทำ

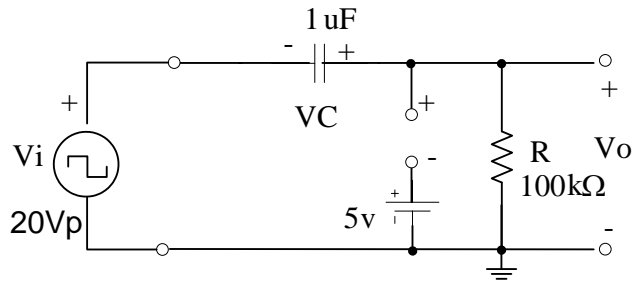
ขั้นตอนที่ 1และ2 สัญญาณอินพุต ที่ทำให้ไดโอดถูกไบอัสตรง คือช่วงลบ และกำหนดชั่วแรงดันที่ไดโอด และชั่วแรงดันที่ตกคล่อมคาปาซิเตอร์ ตาราง

ขั้นตอนที่ 3 หาค่าแรงดันที่เอาต์พุต และค่าแรงดันที่คาปาซิเตอร์(V_C) ตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$\begin{aligned}
 V_O &= -0.7V + 5V \\
 V_O &= 4.3 \text{ V} && \text{ตอบ} \\
 V_C &= -0.7 + 5 \text{ V} + 20V \\
 V_C &= 24.3 \text{ V} && \text{ตอบ}
 \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาไดโอดถูกไบอัสกลับ สัญญาณอินพุตคือช่วงบวก

หาค่าแรงดันที่เอาต์พุต ตามกฎแรงดันของเคอร์ชอฟฟ์

$$V_o = V_c + V_i$$

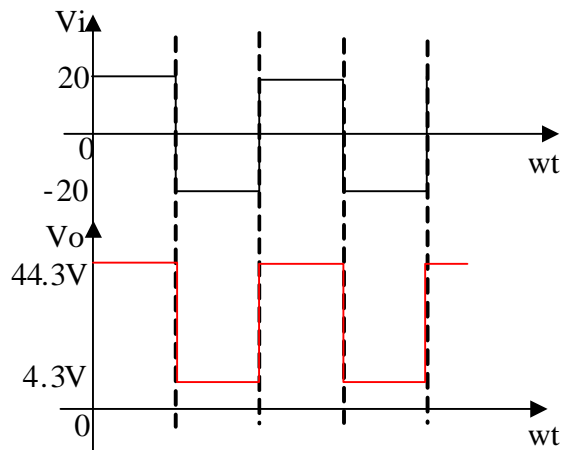
แทนค่าแรงดัน V_c

$$V_c = 24.3V$$

$$V_o = 24.3V + 20V$$

$$V_o = 44.3V$$

5.เขียนรูปสัญญาณที่เอาต์พุต

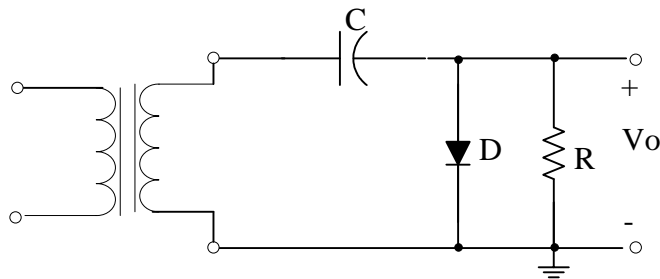

2.4 วงจรทวีแรงดัน (Voltage Multiplier circuit)

วงจรทวีแรงดันเป็นวงจรที่ใช้เพื่อเพิ่มขนาดของแรงดันไฟตรงให้มีค่าสูงชันกว่าปกติ โดยที่กระแสเอาต์พุตจะมีค่าลดลง วงจรดังกล่าวถูกนำไปใช้งานในลักษณะที่ไม่ต้องคำนึงถึงเสถียรภาพของแรงดัน

หลักการทำงานคือ ใช้ตัวเก็บประจุเป็นตัวเก็บและคายประจุในแต่ละฝั่งของแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ ซึ่งก็คือวงจรยกระดับสัญญาณนั่นเอง

2.4.1 วงจรทวีแรงดันแบบครึ่งคลื่น

รูปที่ 2.24 วงจรทวีแรงดันแบบครึ่งคลื่น

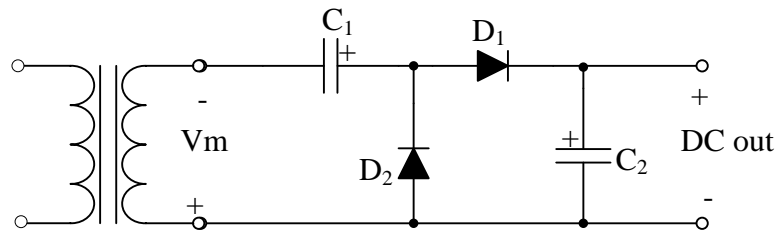
การทำงานของวงจรทวีแรงดันแบบครึ่งคลื่น ขณะที่สัญญาณในช่วงบวกของไฟฟ้ากระแสสลับ ไดโอด D_1 จะนำกระแสและเกิดกระแสไหลผ่าน D_1 ทำให้เกิดการประจุแรงดันที่ตัวเก็บประจุ C ดังนั้นแรงดันเอาต์พุตของวงจรจึงมีค่าเท่ากับแรงดันที่ตกคร่อมไดโอดขณะนำกระแส

$$V_o = V_D = 0.7 \text{ V}$$

ในส่วนของสัญญาณช่วงลบของไฟฟ้ากระแสสลับ ไดโอด D จะไม่นำกระแส กระแสไฟฟ้าจึงไหลผ่านไปยังโหลด R_L เข้ามาประจุที่ตัวคาปาซิเตอร์ C และในจังหวะเดียวกันนี้ ตัวคาปาซิเตอร์ C ก็จะคายประจุออกมาในทิศทางเดียว กับกระแสไฟฟ้าที่ไหลในวงจร ดังนั้น แรงดันเอาต์พุตจึงมีค่าเท่ากับแรงดันอินพุตรวมกับแรงดันที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุ C ซึ่งมีค่าใกล้เคียงหรือเท่ากับแรงดันอินพุต ทำให้แรงดันเอาต์พุตมีค่าเป็น 2 เท่าของแรงดันอินพุต

$$\begin{aligned} V_o &= -V_C - V_i \\ \text{สมมติให้ } V_C &= V_i \\ V_o &= -V_i - V_i \\ V_o &= -2V_i \end{aligned}$$

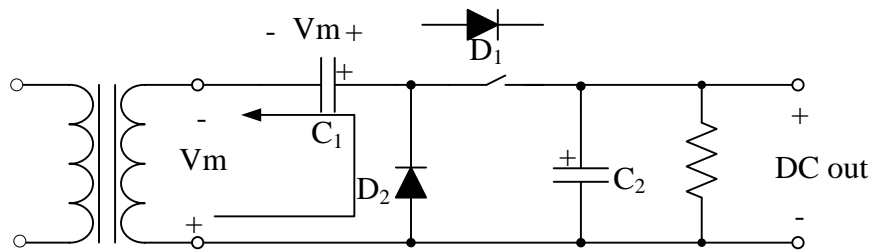
2.4.2 วงจรทวีแรงดัน 2 เท่า แบบครึ่งคลื่น

รูปที่ 2.25 วงจรทวีแรงดัน 2 เท่าแบบครึ่งคลื่น

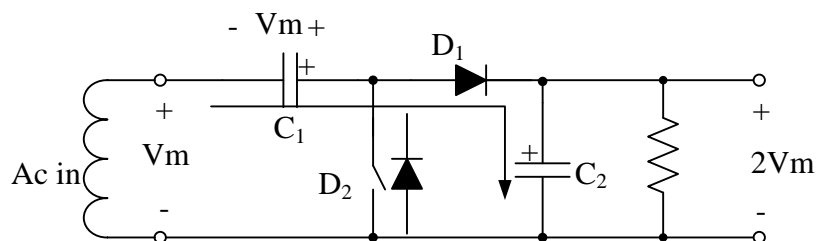
การทำงานของวงจรทวีแรงดันแบบครึ่งคลื่น ขณะที่สัญญาณในด้านลบของไฟฟ้ากระแสสลับ ไดโอด D_2 จะนำกระแสส่วนไดโอด D_1 จะไม่นำกระแส ทำให้เกิดการเก็บประจุแรงดันที่ตัวคาปาซิเตอร์ C_1

$$V_{C1} = V_i = V_m$$

รูปที่ 2.26 การทำงานสัญญาณอินพุตช่วงลบของวงจรทวีแรงดัน 2 เท่าแบบครึ่งคลื่น

ในส่วนของสัญญาณช่วงบวกของไฟฟ้ากระแสสลับ ไดโอด D_1 จะนำกระแส ส่วนไดโอด D_2 ไม่นำกระแสไฟฟ้า ตัวคาปาซิเตอร์ C_2 จะเก็บประจุ จากการคายประจุของตัวคาปาซิเตอร์ C_1 และแรงดันอินพุตที่เข้ามาใหม่

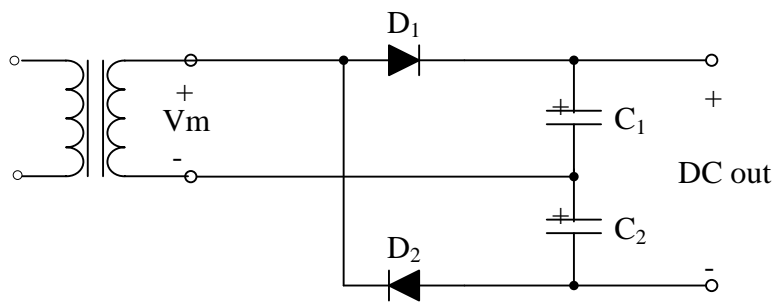
รูปที่ 2.27 การทำงานสัญญาณอินพุตช่วงบวกของวงจรทวีแรงดัน 2 เท่าแบบครึ่งคลื่น

$$\begin{aligned}
 V_{C2} &= V_{C1} + V_i \\
 &= V_m + V_m \\
 V_o &= 2V_m
 \end{aligned}$$

หมายเหตุ

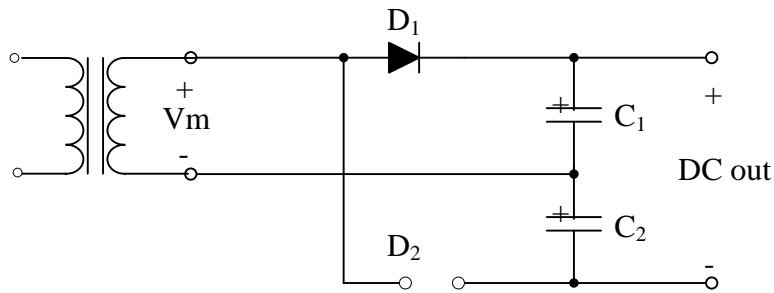
ตัวคาปาซิเตอร์ C_1 มีค่าพิกัดทนแรงดันเท่ากับแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับอินพุตสูงสุด ส่วนตัวเก็บประจุ C_2 มีค่าพิกัดทนแรงดันเท่ากับ 2 เท่าของแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับอินพุต

2.4.3 วงจรทวีแรงดัน 2 เท่าแบบเต็มคลื่น

รูปที่ 2.28 วงจรทวีแรงดัน 2 เท่าแบบเต็มคลื่น

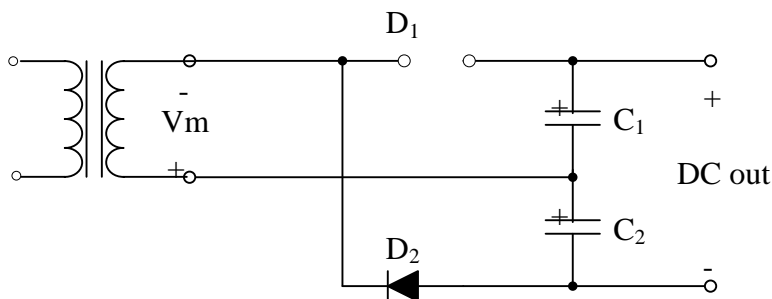
การทำงานของวงจร ขณะที่มีสัญญาณในช่วงบวกของไฟฟ้ากระแสสลับ ไดโอด D_1 จะนำกระแส ส่วนไดโอด D_2 จะไม่นำกระแส ทำให้เกิดการเก็บประจุแรงดันที่ตัวคาปาซิเตอร์ C_1 ดังนั้น

รูปที่ 2.29 การทำงานสัญญาณอินพุตช่วงบวกของวงจรทวีแรงดัน 2 เท่าแบบเต็มคลื่น

$$\begin{aligned}
 V_{o1} &= V_{C1} \\
 &= V_i \\
 V_{o1} &= V_m
 \end{aligned}$$

ในส่วนของสัญญาณช่วงลบของไฟฟ้ากระแสสลับไดโอด D_2 จะนำกระแส ส่วนไดโอด D_1 จะหยุดนำกระแสไฟฟ้า กระแสจะไหลผ่าน D_2 ทำให้เกิดการเก็บประจุแรงดันที่ตัวคาปาซิเตอร์ C_2 ตามสมการข้างล่าง

รูปที่ 2.30 การทำงานสัญญาณอินพุตช่วงลบของวงจรทวิแรงดัน 2 เท่าแบบเต็มคลื่น

$$\begin{aligned} V_{o2} &= V_{C2} \\ &= V_i \\ V_{o2} &= V_m \end{aligned}$$

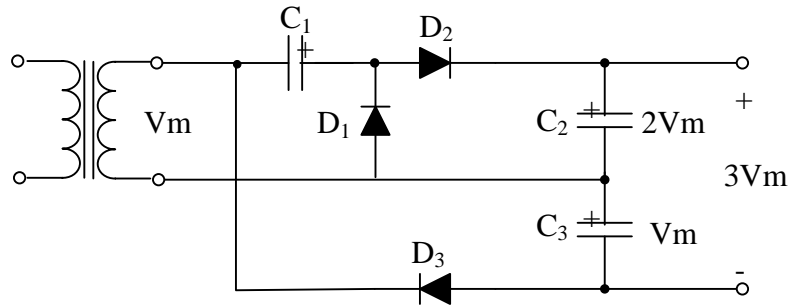
แรงดันเอาต์พุต จึงมีค่าเท่ากับผลรวมของแรงดันที่ตกคร่อมตัวคาปาซิเตอร์ทั้ง C_1 และ C_2 ตามสมการข้างล่าง

$$\begin{aligned} V_o &= V_{o1} + V_{o2} \\ &= V_{C1} + V_{C2} \\ &= V_m + V_m \\ V_o &= 2V_m \end{aligned}$$

หมายเหตุ

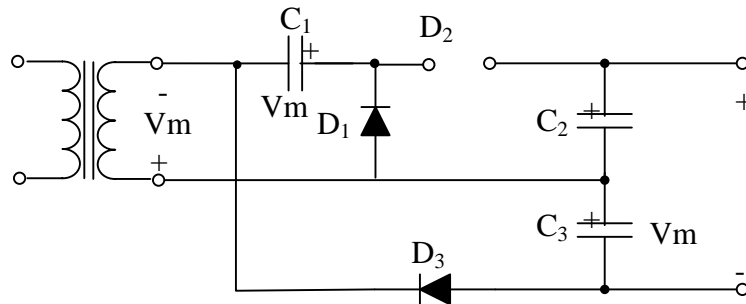
ตัวคาปาซิเตอร์ C_1 และ C_2 มีค่าพิกัดทนแรงดันเท่ากับแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับอินพุตสูงสุด

2.4.4 วงจรทวีแรงดัน 3 เท่าแบบเต็มคลื่น

รูปที่ 2.31 วงจรทวีแรงดัน 3 เท่าแบบเต็มคลื่น

การทำงานของวงจร ขณะที่สัญญาณในช่วงลบของไฟฟ้ากระแสสลับ ไดโอด D_1 และไดโอด D_3 จะนำกระแส ส่วนไดโอด D_2 จะไม่นำกระแส ทำให้เกิดการเก็บประจุแรงดันที่ตัวคาปาซิเตอร์ C_1 และคาปาซิเตอร์ C_3 มีค่าเท่ากับแรงดันที่อินพุต ดังนั้น

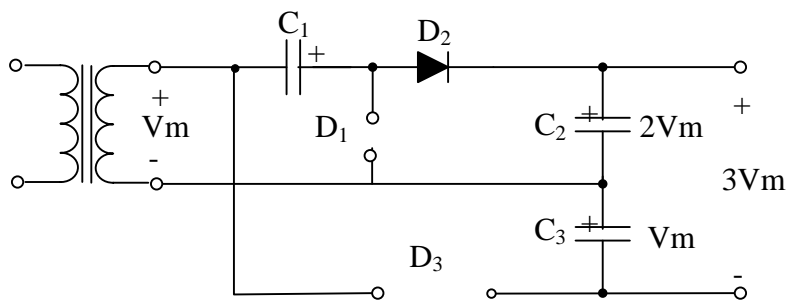

รูปที่ 2.32 การทำงานสัญญาณอินพุตช่วงลบของวงจรทวีแรงดัน 3 เท่าแบบเต็มคลื่น

$$V_{C1} = V_i = V_m$$

$$V_{C3} = V_i = V_m$$

ในส่วนของสัญญาณช่วงบวกของไฟฟ้ากระแสสลับไดโอด D_2 จะนำกระแส ส่วนไดโอด D_1 และไดโอด D_3 จะหยุดนำกระแสไฟฟ้า กระแสจะไหลผ่าน D_2 ทำให้เกิดการประจุแรงดันที่คาปาซิเตอร์ C_2 จากการคายประจุของคาปาซิเตอร์ C_1 และแรงดันอินพุตที่เข้ามา ตามสมการข้างล่าง

รูปที่ 2.33 การทำงานสัญญาณอินพุตช่วงบวกของวงจรทรีแรงดัน 3 เท้าแบบเต็มคลื่น

$$\begin{aligned} V_{C2} &= V_{C1} + V_i \\ &= V_m + V_m \\ V_{C2} &= 2V_m \end{aligned}$$

แรงดันเอาต์พุต จึงมีค่าเท่ากับผลรวมของแรงดันที่ตกคร่อมคาปาซิเตอร์ทั้ง C_2 และ C_3 ตามสมการข้างล่าง

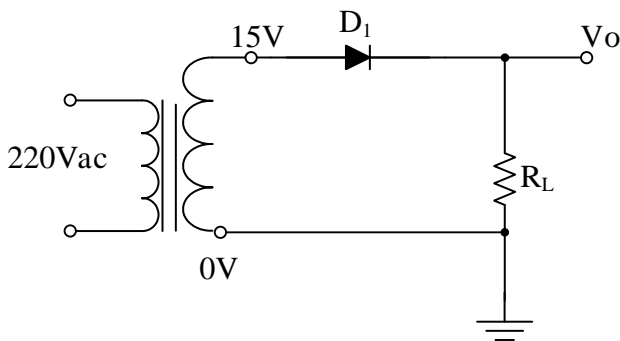
$$\begin{aligned} V_o &= V_{C2} + V_{C3} \\ &= 2V_m + V_m \\ V_o &= 3V_m \end{aligned}$$

หมายเหตุ

คาปาซิเตอร์ C_1 มีพิกัดการทนแรงดันเท่ากับแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับอินพุตสูงสุด ตัวคาปาซิเตอร์ C_2 มีพิกัดทนแรงดันเป็น 2 เท่าของแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับอินพุตสูงสุด ตัวคาปาซิเตอร์ C_3 มีพิกัดทนแรงดันเท่ากับแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับอินพุตสูงสุด

แบบฝึกหัด

1. จงคำนวณหาค่าแรงดัน ดี-ซี ที่ได้จากวงจรเรียงกระแสแบบเต็มคลื่นชนิดเซ็นเตอร์แทป และให้หาค่าแรงดัน PIV ของไดโอด D_1 และ D_2 และเลือกเบอร์ไดโอดที่ใช้งานจากตาต้าซีท

.....

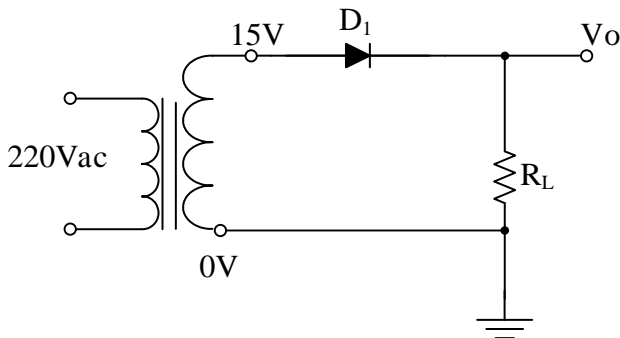
.....

.....

.....

.....

2. ให้อธิบายการทำงานของวงจรเรียงกระแสแบบครึ่งคลื่น(Hafe wave rectifier)

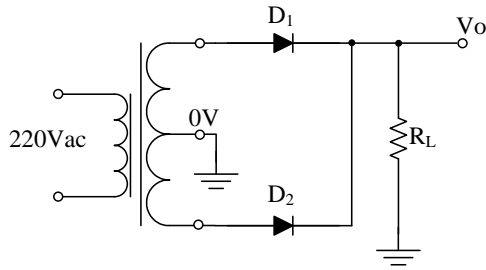
ช่วงที่สัญญาณไฟกระแสสลับขึ้นบวก

เมื่อสัญญาณขึ้นบวกเข้ามาจะทำให้ไดโอดได้รับไบอัสตรงหรือได้รับไบอัสกลับ.....
สัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตจะได้สัญญาณ.....

ช่วงที่สัญญาณไฟกระแสสลับขึ้นลบ

เมื่อสัญญาณขึ้นลบเข้ามาจะทำให้ไดโอดได้รับไบอัสตรงหรือ ได้รับไบอัสกลับ.....
สัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตจะได้สัญญาณ.....

5. ให้อธิบายการทำงานของวงจรเรียงกระแสแบบเต็มคลื่นชนิดหม้อแปลงแทน

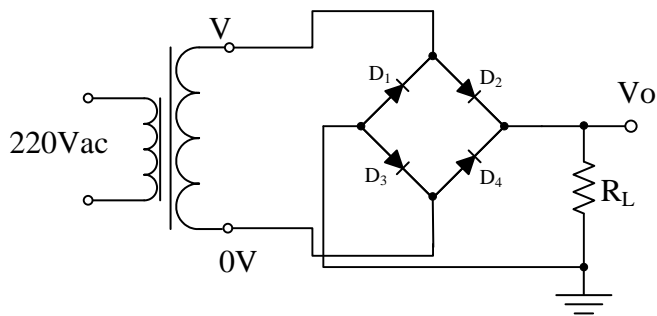
ช่วงที่สัญญาณไฟกระแสลับซีกบวก

เมื่อสัญญาณซีกบวกเข้ามาจะทำให้ไดโอด.....ได้รับไบอัสตรงหรือทำงาน และ ไดโอด.....ได้รับไบอัสกลับหรือไม่ทำงาน...สัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตจะได้สัญญาณ ซีก.....

ช่วงที่สัญญาณไฟกระแสลับซีกลบ

เมื่อสัญญาณซีกลบเข้ามาจะทำให้ไดโอด.....ได้รับไบอัสตรงหรือทำงาน และ ไดโอด.....ได้รับไบอัสกลับหรือไม่ทำงาน...สัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตจะได้สัญญาณ ซีก.....

6. ให้อธิบายการทำงานของวงจรเรียงกระแสแบบเต็มคลื่นชนิดบริดจ์เรกติไฟเออร์

ช่วงที่สัญญาณไฟกระแสลับซีกบวก

เมื่อสัญญาณซีกบวกเข้ามาจะทำให้ไดโอด.....ได้รับไบอัสตรงหรือทำงาน และ ไดโอด.....ได้รับไบอัสกลับหรือไม่ทำงาน...สัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตจะได้สัญญาณ ซีก.....

ช่วงที่สัญญาณไฟกระแสลับซีกลบ

เมื่อสัญญาณซีกลบเข้ามาจะทำให้ไดโอด.....ได้รับไบอัสตรงหรือทำงาน และ ไดโอด.....ได้รับไบอัสกลับหรือไม่ทำงาน...สัญญาณที่ได้ทางเอาต์พุตจะได้สัญญาณ ซีก.....

1N4001 - 1N4007

1.0A RECTIFIER

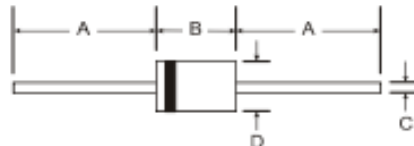
[Please click here to visit our online spice models database.](#)

Features

- Diffused Junction
- High Current Capability and Low Forward Voltage Drop
- Surge Overload Rating to 30A Peak
- Low Reverse Leakage Current
- Lead Free Finish, RoHS Compliant (Note 3)

Mechanical Data

- Case: DO-41
- Case Material: Molded Plastic. UL Flammability Classification Rating 94V-0
- Moisture Sensitivity: Level 1 per J-STD-020D
- Terminals: Finish - Bright Tin. Plated Leads Solderable per MIL-STD-202, Method 208
- Polarity: Cathode Band
- Mounting Position: Any
- Ordering Information: See Page 2
- Marking: Type Number
- Weight: 0.30 grams (approximate)

Dim	DO-41 Plastic	
	Min	Max
A	25.40	—
B	4.06	5.21
C	0.71	0.864
D	2.00	2.72

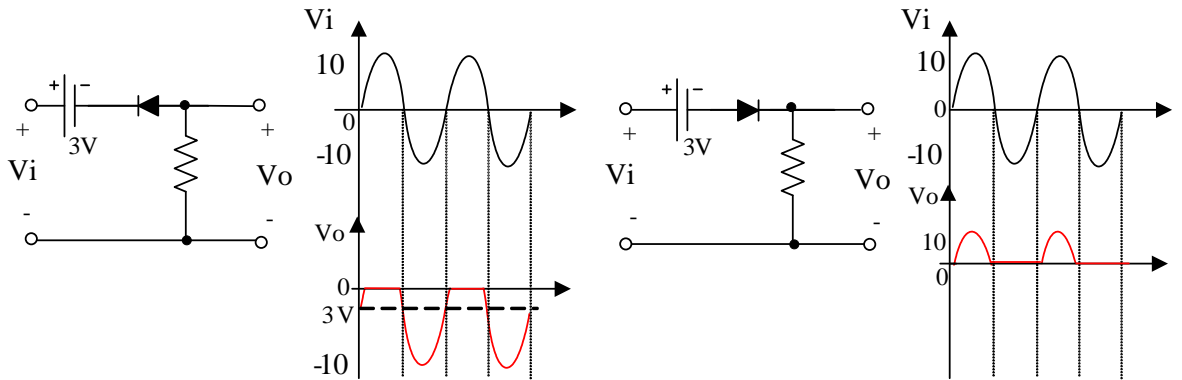
All Dimensions in mm

Maximum Ratings and Electrical Characteristics @T_A = 25°C unless otherwise specified

Single phase, half wave, 60Hz, resistive or inductive load.
For capacitive load, derate current by 20%.

Characteristic	Symbol	1N4001	1N4002	1N4003	1N4004	1N4005	1N4006	1N4007	Unit
Peak Repetitive Reverse Voltage	V _{RRM}	50	100	200	400	600	800	1000	V
Working Peak Reverse Voltage	V _{RWM}								
DC Blocking Voltage	V _R								
RMS Reverse Voltage	V _{R(RMS)}}	35	70	140	280	420	560	700	V
Average Rectified Output Current (Note 1) @ T _A = 75°C	I _O				1.0				A
Non-Repetitive Peak Forward Surge Current 8.3ms single half sine-wave superimposed on rated load	I _{FSM}				30				A
Forward Voltage @ I _F = 1.0A	V _{FM}				1.0				V
Peak Reverse Current @ T _A = 25°C at Rated DC Blocking Voltage @ T _A = 100°C	I _{RM}				5.0				µA
					50				
Typical Junction Capacitance (Note 2)	C _J		15				8		pF
Typical Thermal Resistance Junction to Ambient	R _{θJA}				100				K/W
Maximum DC Blocking Voltage Temperature	T _A				+150				°C
Operating and Storage Temperature Range	T _J , T _{STG}				-65 to +150				°C

7. จากวงจรจงหาคำนวนหาค่าแรงดันที่เอาต์พุต พร้อมเขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

เริ่มที่ $V_i = 0$; แหล่งจ่ายไฟ DC ทำให้ ไดโอด
ไดโอด

.....

$V_o =$

V_i เป็น บวก แหล่งจ่ายไฟทั้งสอง ต่อหักล้างกัน

$V_i < 3V$; diode forward

$V_o =$

$V_i > 3V$; diode reverse bias

$V_o =$

V_i เป็น ลบ แหล่งจ่ายไฟทั้งสอง ต่อเสริมกัน

diode forward

$V_o =$

เริ่มที่ $V_i = 0$; แหล่งจ่ายไฟ DC ทำให้

.....

$V_o = 0$

V_i เป็น บวก แหล่งจ่ายไฟทั้งสอง ต่อหักล้างกัน

$V_i < 3V$; diode reverse

$V_o = 0$

$V_i > 3V$; diode forward bias

$V_o =$

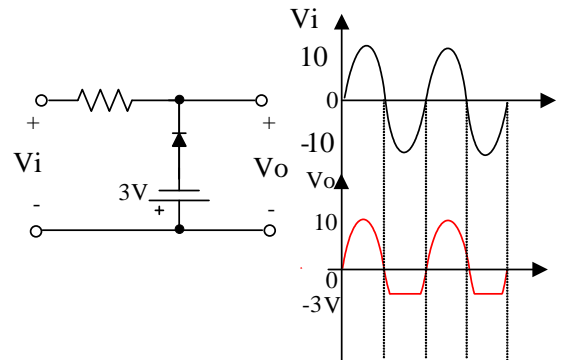
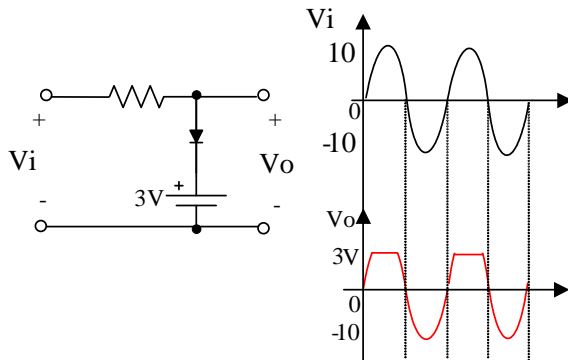
$V_o = V_i$ เพราะก่อนหน้านี้ $V_o = 0$

V_i เป็น ลบ แหล่งจ่ายไฟ ต่อเสริมกัน

diode reverse

$V_o =$

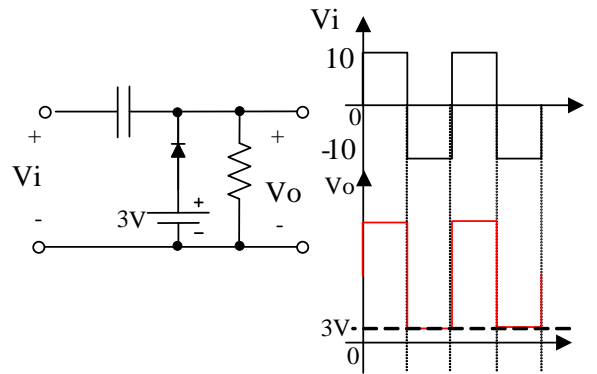
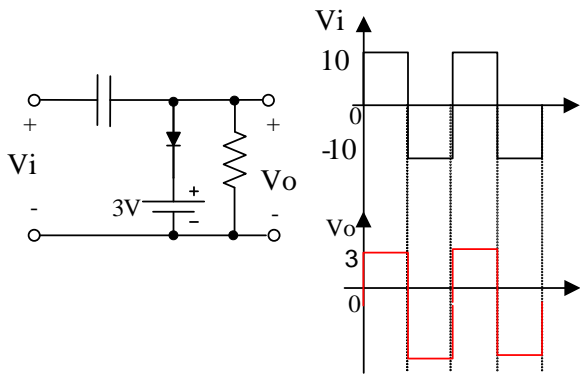
8. จากวงจรให้คำนวณหาค่าแรงดันที่เอาต์พุต พร้อมเขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

เริ่มที่ $V_i = 0$ diode reverse bias
 $V_o = \dots\dots\dots$
 V_i เป็นบวก แหล่งจ่ายไฟทั้งสอง ต่อหักล้างกัน
 $V_i < 3V$; diode reverse
 $V_o = \dots\dots\dots$
 $V_i > 3V$; diode forward bias
 $V_o = \dots\dots\dots$
 V_i เป็นลบ แหล่งจ่ายไฟทั้งสอง ต่อเสริมกัน
 diode reverse
 $V_o = \dots\dots\dots$

เริ่มที่ $V_i = 0$ diode reverse bias
 $V_o = \dots\dots\dots$
 V_i เป็นบวก แหล่งจ่ายไฟทั้งสอง ต่อเสริมกัน
 diode reverse
 $V_o = \dots\dots\dots$
 V_i เป็นลบ แหล่งจ่ายไฟทั้งสอง หักล้างกัน
 $V_i < 3V$; diode reverse
 $V_o = \dots\dots\dots$
 $V_i > 3V$; diode forward
 $V_o = \dots\dots\dots$

9. จากวงจรข้างล่างจงเขียนรูปสัญญาณทาง เอาท์พุท

1 ไดโอดจะถูกไบอัสตรงเมื่อสัญญาณอินพุตเป็น
ซีกบวก หรือซีกลบ.....

เขียนสมการ V_o

$V_o =$

$=$

$V_o =$

เขียนสมการ V_C

$V_C =$

$=$

$V_C =$

2 ไดโอดจะถูกไบอัสกลับ เมื่อสัญญาณอินพุตเป็น
ซีกบวก หรือซีกลบ.....

เขียนสมการ V_o

$V_o =$

$=$

$V_o =$

1 ไดโอดจะถูกไบอัสตรงเมื่อสัญญาณอินพุตเป็น
ซีกบวก หรือซีกลบ.....

เขียนสมการ V_o

$V_o =$

$=$

$V_o =$

เขียนสมการ V_C

$V_C =$

$=$

$V_C =$

2 ไดโอดจะถูกไบอัสกลับ เมื่อสัญญาณอินพุต
เป็น ซีกบวก หรือซีกลบ.....

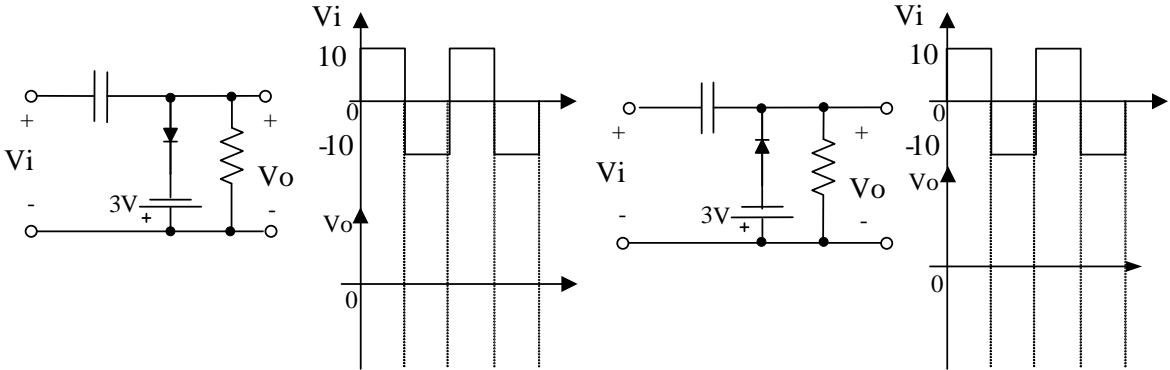
เขียนสมการ V_o

$V_o =$

$=$

$V_o =$

10. จากวงจรให้คำนวณหาค่าแรงดันที่เอาต์พุต พร้อมเขียนสัญญาณทางเอาต์พุต

Blank area with horizontal dashed lines for writing the solution.

ใบงานวงจรเรกติไฟเออร์

วัตถุประสงค์

1. นักศึกษาสามารถต่อวงจรเรกติไฟเออร์ แบบต่างๆ ได้ถูกต้อง
2. นักศึกษาสามารถวัดแรงดันทางเอาต์พุตของวงจรเรกติไฟเออร์แบบต่างๆ ได้ถูกต้อง
3. นักศึกษาสามารถคำนวณแรงดันทางเอาต์พุตของวงจรเรกติไฟเออร์แบบต่างๆ ได้ถูกต้อง

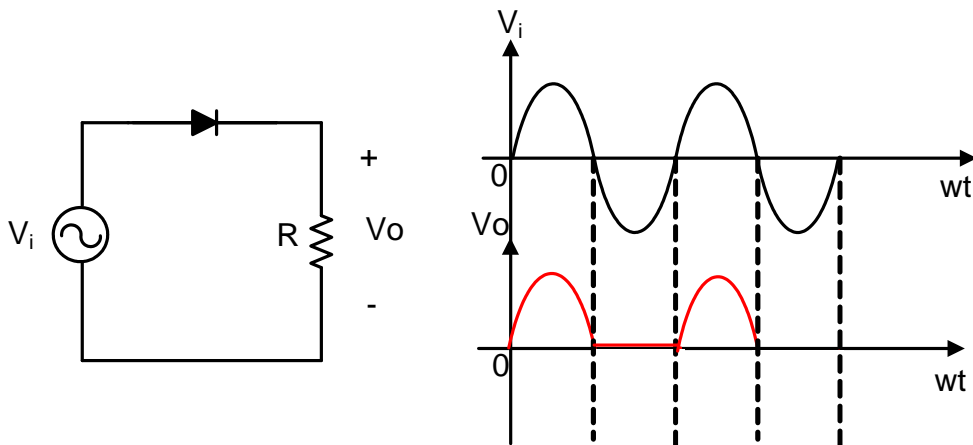
เครื่องมือและอุปกรณ์

1. ออสซิลโลสโคป
2. มัลติมิเตอร์
3. หม้อแปลงไฟฟ้า
4. แผงต่อวงจรไฟฟ้า บอร์ด และ สายต่อวงจร
5. ไดโอด 1N4001 ตัวต้านทาน $1k\Omega$

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องของ

วงจรเรกติไฟเออร์ (Rectifier Circuit)

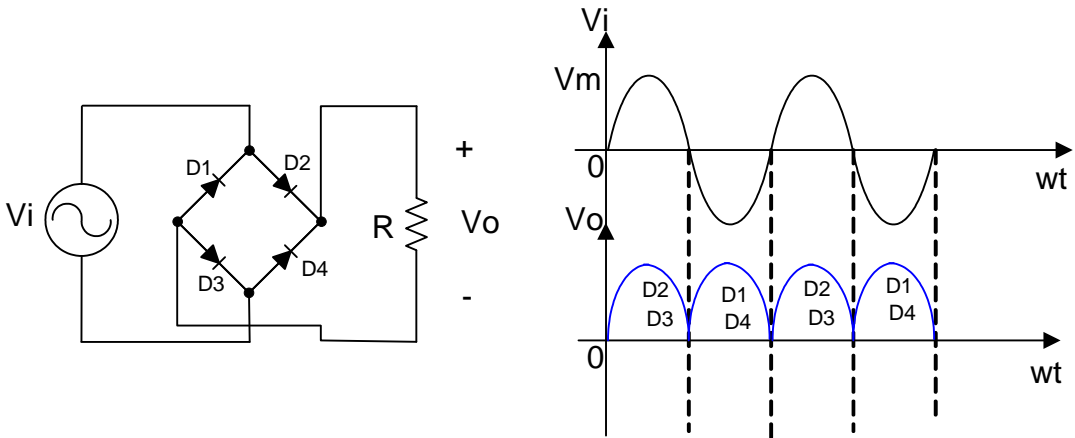
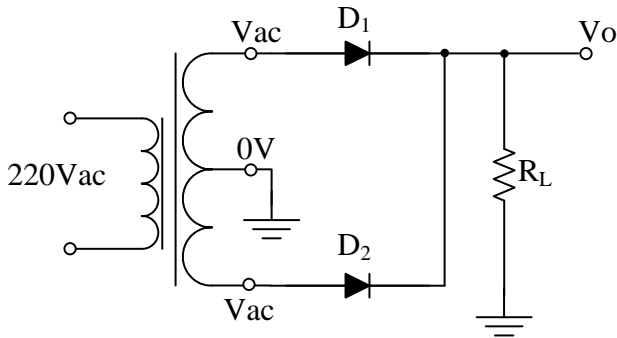
1. วงจร Half wave rectifier

คำนวณหาค่าแรงดันไฟตรงจากสัญญาณ

$$V_{av} = V_{DC} = 0.318 V_m = 0.318 \sqrt{2} V_{rms} (\text{แรงดันที่ขดทุติยภูมิหม้อแปลง})$$

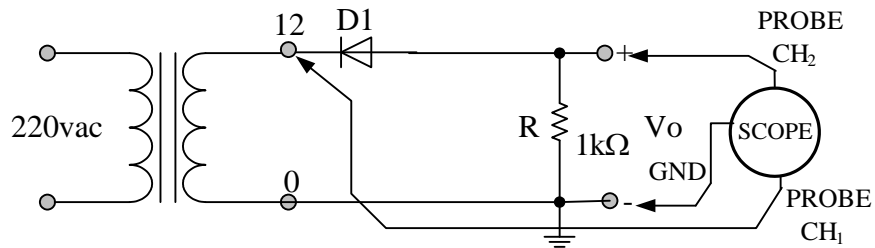
2. วงจร Full - wave Rectifier

คำนวณหาค่าแรงดันไฟตรงจากสัญญาณ

$$V_{av} = V_{DC} = 0.636 V_m = 0.636 \sqrt{2} V_{rms} \text{ (แรงดันที่ขดทุติยภูมิหม้อแปลง)}$$

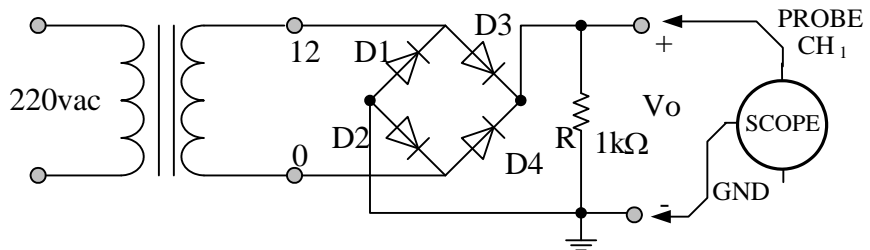
1.3 ต่อวงจรตามรูปข้างบน

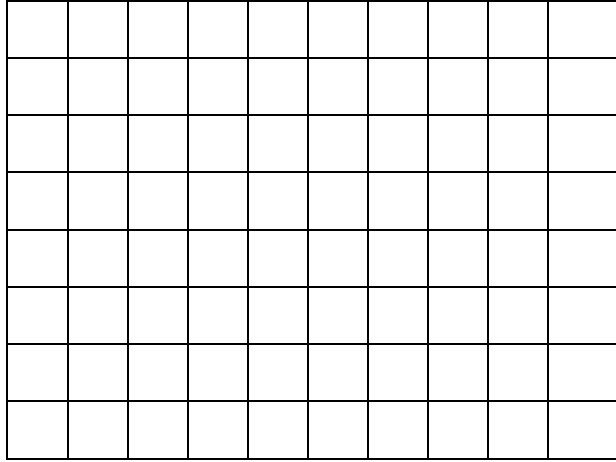
- 1.3.1 ใช้ DC Volt Meter วัดแรงดันที่เอาต์พุต V_o ได้เท่ากับV
 1.3.2 ใช้สโคปวัดสัญญาณที่อินพุตและเอาต์พุต แล้วบันทึกผล อ่านค่า $V_o =$ Vp
 1.3.3 คำนวณหาค่าแรงดันไฟตรงที่เอาต์พุตข้อ 1.1.2 ได้ $V_{DC} = 0.318V_p =$

2. วงจรเรกติไฟแบบเต็มคลื่นแบบบริดจ์ (Full wave Rectifier แบบ Bridge)

2.1 วงจร Bridge Rectifier

- 2.1.1 ต่อวงจรตามรูปข้างบน
 2.1.2 ใช้ DC volt Meter วัดแรงดันที่เอาต์พุต $V_o =$ V
 2.1.3 ใช้สโคปวัดสัญญาณที่เอาต์พุต บันทึกภาพและอ่านค่าแรงดัน $V_o =$ Vp.
 2.1.4 คำนวณค่าแรงดันไฟตรงจากสัญญาณที่เอาต์พุต ได้ $V_{DC} = 0.636V_p =$

.....V/DIV
.....V/DIV

2.2 คำนวณหาค่าแรงดัน V_{DC} จากสูตร $V_{DC} = 0.636 \sqrt{2} V_{rms}$ โดยที่ V_{rms} คือ แรงดันที่ขดทุติยภูมิหม้อแปลง.....
.....
.....
.....
.....

สรุปผลการทดลอง

เปรียบเทียบผลจากการคำนวณทางทฤษฎี กับผลจากการทดลองของวงจรเรกติไฟเออร์ทั้ง 2 แบบ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบประเมินผลการปฏิบัติการทดลอง

ชื่อ - สกุลชั้น/กลุ่ม.....เลขที่.....

ลำดับที่	เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน				หมายเหตุ
		3	2	1	0	
1	การตรงต่อเวลา					
2	การแต่งกาย					
3	ความตั้งใจการปฏิบัติงาน					
4	การทำงานร่วมกับผู้อื่น					
5	การเตรียม / เก็บรักษาเครื่องมือ					
6	ทักษะในการปฏิบัติงาน					
7	ปฏิบัติงานถูกต้องตามขั้นตอน					
8	ส่งงานตามกำหนดเวลา					
9	ความถูกต้องของใบงาน					
10	สรุปผลการทดลอง					
	รวมคะแนน					

สรุปผลการประเมิน ผ่าน ไม่ผ่าน คะแนนที่ได้

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน

(นายชาติรี เรืองชัยภูมิ)

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติถูกต้องสม่ำเสมอ

ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติถูกต้องเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติถูกต้องน้อยครั้ง

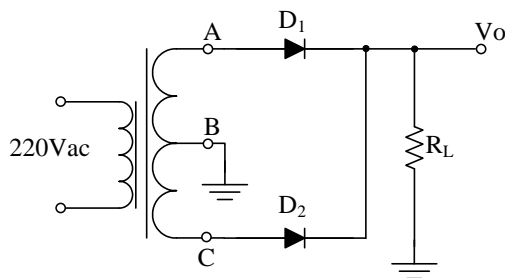
ระดับ 0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติเลย

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 7

เรื่องวงจรใช้งานไดโอด

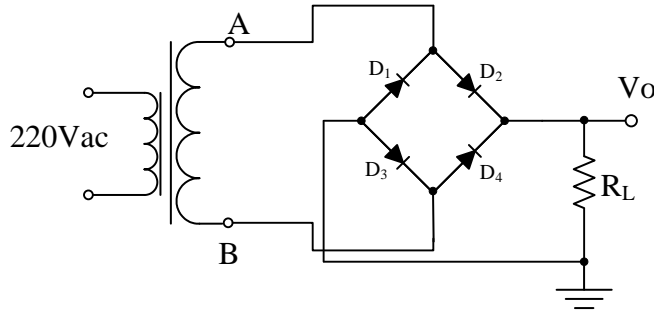
คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย x ลงในข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. วงจรเรียงกระแส(Rectifier circuit)มีกี่ชนิด
 - ก. 1 ชนิด
 - ข. 2 ชนิด
 - ค. 3 ชนิด
 - ง. 4 ชนิด
2. สมการการแรงดันไฟกระแสตรงของวงจรเรียงกระแสแบบครึ่งคลื่น ตรงกับข้อใด
 - ก. $V_{DC} = 0.318V_m$
 - ข. $V_{DC} = 0.707V_m$
 - ค. $V_{DC} = 0.636V_m$
 - ง. $V_{DC} = 1.414V_m$
3. สมการการแรงดันไฟกระแสตรงของวงจรเรียงกระแสแบบเต็มคลื่น ตรงกับข้อใด
 - ก. $V_{DC} = 0.318V_m$
 - ข. $V_{DC} = 0.707V_m$
 - ค. $V_{DC} = 0.636V_m$
 - ง. $V_{DC} = 1.414V_m$
4. จากวงดังรูป กำหนดให้ขั้ว A มีความต่างศักย์เป็นบวก ขั้ว B มีความต่างศักย์เป็นลบ ทิศทางการไหลของกระแสเป็นเช่นไร

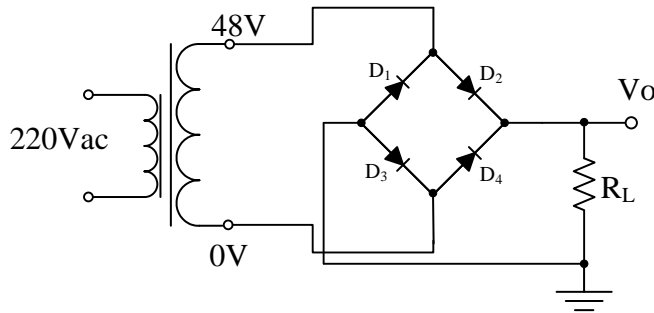

- ก. ขั้ว A D1 RL D2 ขั้ว C
- ข. ขั้ว B D2 RL D1 ขั้ว A
- ค. ขั้ว A D1 RL ขั้ว B
- ง. ขั้ว C D2 RL ขั้ว B

5. จากวงดังรูป กำหนดให้ขั้ว A มีความต่างศักย์เป็นลบ ขั้ว B มีความต่างศักย์เป็นบวก ทิศทางการไหลของกระแสเป็นเช่นไร

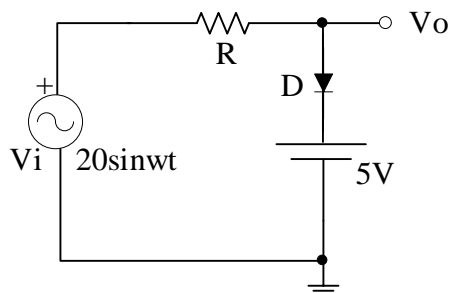

- ก. ขั้ว A D2 R_L D4 ขั้ว B
 ข. ขั้ว A D2 R_L D3 ขั้ว B
 ค. ขั้ว B D3 D1 ขั้ว A
 ง. ขั้ว B D4 R_L D1 ขั้ว A
6. จากวงจรดังรูป ถ้าป้อนแรงดันเอซี เท่ากับ 48 V -0 ค่าแรงดัน V_{dc} ที่เอาต์พุตมีค่าเท่าไร

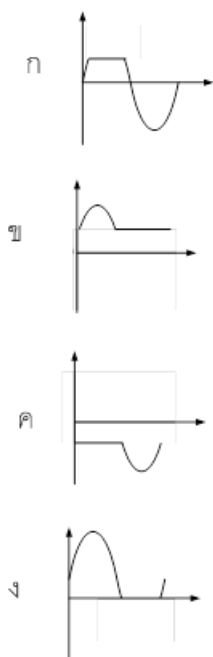
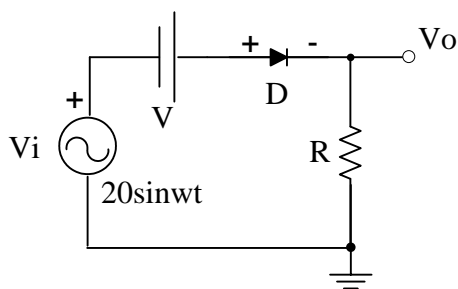
- ก. 15.26 V
 ข. 43 V
 ค. 30.52 V
 ง. 48 V

7. วงจรดังรูปถ้าสัญญาณอินพุตเป็นช่วงบวก ให้คำนวณหาค่าสัญญาณเอาต์พุต

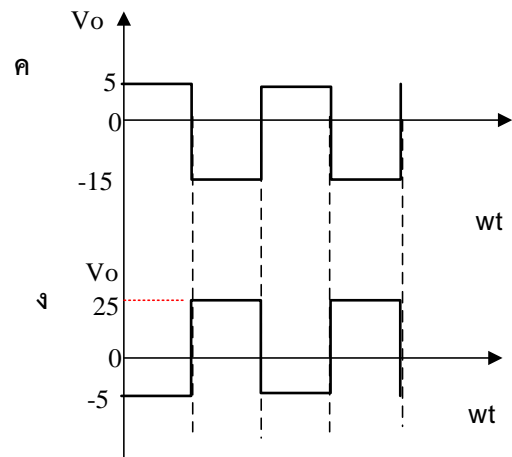
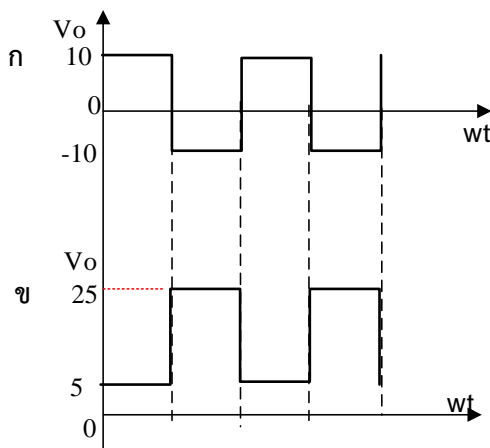
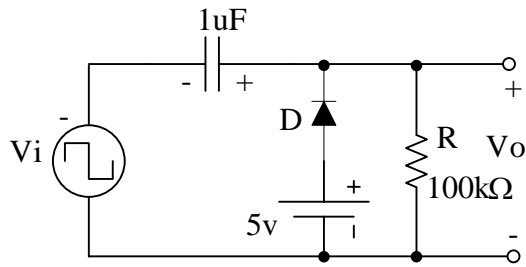

- ก. 0V
- ข. 5V
- ค. 20sinwt
- ง. 20sinwt + 5V

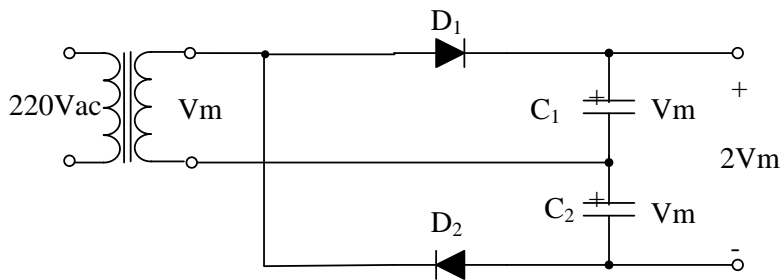
8. วงจรดังรูปสัญญาณเอาต์พุตตรงกับข้อใด

9. วงจรดังรูปเมื่อกำหนดให้สัญญาณ $V_i = 10V_p$ สัญญาณเอาต์พุต V_o ตรงกับข้อใด

10. จากวงจรดังรูป คือวงจรอะไร

- ค. วงจรทวีแรงดัน
- ง. วงจรตัดรูปคลื่นแบบอนุกรม
- ค. วงจรยกระดับสัญญาณ
- ง. วงจรรักษาระดับแรงดัน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 2
วงจรใช้งานไดโอด

ข้อ	คำตอบ
1	ข
2	ก
3	ค
4	ค
5	ง
6	ข
7	ข
8	ง
9	ข
10	ก

แบบเก็บคะแนนทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน
 หน่วยที่ 2 วงจรใช้งานไดโอด

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ผลคะแนน	
		Pre-Test	Post-Test
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			